Dziś 12 stron w tem „Mój Swiatek"

Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVII | Niedziela 20 września 1936 r. | Nr. 257

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75. | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową Zł. 2.50

„LWY ALKAZARU"

BRONIĄ SIĘ ZACIEKLE NA RUMOWISKACH TWIERDZY

PARYŻ, 19.9. — Według doniesień ze źródeł powstańczych, potwierdzonych w depeszy specjalnego korespondenta Havasa w Toledo, Alcazar dziś rano jeszcze się broni.

Jak opisuje korespondent Havasa, po opadnięciu kłębów dymu z rumowisk oddziały rządowe rzuciły się na wyścigi ku ruinom Alcazaru. Na ruinach rozgorzała zacięta walka. Powstańcy bronili dosłownie każdego kamienia. Dowództwo wojsk rządowych po kilkugodzinnej walce dało swym oddziałom rozkaz **wycofania się.**

Na ruiny Alkazaru posypał się grad pocisków artylerii. Pod obstrzał wzięto również domy okoliczne Alkazaru, do których powstańcy wdarli się podziemnymi gankami. Z palących się domów rozlegały się co chwila salwy karabinowe. To powstańcy, bez względu na grożące im niebezpieczeństwo, ostrzeliwali oddziały rządowe.

Walka na ruinach Alkazaru trwała z małymi przerwami od godziny 10 rano do po południa. W godzinach popołudniowych wycofano oddziały rządowe i ponownie bombardowano Alkazar.

Około godz. 17 wojska rządowe przypuściły **ponowny szturm do ruin.** Rozpoczęła się walka, która trwała do późnej nocy. Kadeci drogo sprzedają swe życie. **Każdy z nich walczy do ostatniego naboju.** Nikt nie myśli o poddaniu się.

Dziś rano wzmocnione oddziały rządowe przypuściły nowy szturm do Alkazaru.

PARYŻ, 19.9. — Jak donosi specjalny korespondent Havasa w Toledo, Alkazar przedstawia **olbrzymie rumowisko.** Grube na kilka metrów mury Alkazaru zostały z trzech stron doszczętnie zburzone.

Do wysadzenia twierdzy w powietrze **zużyto kilkaset kilogramów** dynamitu, **podłożonego w ganku, wybitym głęboko w skale.** Na przebicie ganku użyto kilku dni.

Widok wyrzucanych na kilkaset metrów w górę olbrzymich głazów, zwałów ziemi i kamieni był straszny. Część domów w pobliżu Alkazaru została zburzona przez opadające na dachy olbrzymie bloki skalne.

Na dach pobliskich koszar, oddalonych o 200 m. od miejsca wybuchu, upadły części samochodów ciężarowych, które znajdowały się na jednym z dziedzińców Alkazaru.

W Toledo wyleciały wszystkie szyby Siłą wybuchu drzwi w mieszkaniach zostały powyrywane z zawiasów.

Wybuchowi przypatrywali się z zaciekawieniem przez lornetki minister rolnictwa, komunista Uribe, poseł soc

(Dalszy ciąg na stronie drugiej)

Samobójstwo kanoniera

23 p.a.l. w Będzinie

W ub. piątek przed wieczorem popełnił samobójstwo 21-letni kanonier 23 pal. w Będzinie.

Młody żołnierz odebrał sobie życie wystrzałem z rewolweru w serce.

Tragicznie zmarły, po ukończeniu gimnazjum odbywał służbę wojskową jako jednoroczny.

Hesse był synem jednego z dyrektorów zakładów przemysłowych na Śląsku.

Przyczyna samobójstwa nie znana.

Być może, iż denat przed śmiercią wysłał jakie listy do rodziny i one wyjaśnią przyczynę tragedii.

(Dokończenie ze strony pierwszej)

„Lwy Alkazaru"

jalistyczny Zanzajo oraz gubernator cywilny w prowincji Toledo

WOJSKA NARODOWE ZWYCIĘŻAJĄ

PARYŻ, 19.9. (tel. wł.) Z Handaye donoszą, że wedle wiadomości pochodzących ze źródeł powstańczych walki pod Talavera przyniosły wojskom rządowym bardzo wielkie straty. Wojska rządowe miały stracić 4 tysiące zabitych i tysiąc jeńców, z których większość została przez powstańców rozstrzelana.

W ostatniej walce wojska powstańcze zdobyły 2 czołgi, 2 auta pancerne, oraz zestrzeliły rządowy samlot myśliwski. Na froncie pod Saragossą zestrzelili powstańcy 2 samoloty rządowe.

Powstańcza radiostacja w Palmie na Malorce komunikuje, że z powodu klęski wojsk rządowych pod Saragossą władze katalońskie kazały rozstrzelać 8 wyższych oficerów milicji rządowej, którym przypisywana jest wina za porażkę.

Miasto Vitoria, położone w Hiszpanii północnej było w piątek bombardowane przez 8 samolotów rządowych.

Radiostacja powstańcza w Sevilli komunikuje, że w mieście Ronda, które kilka dni temu zajęte zostało przez wojska powstańcze, dotychczas stwierdzono 512 wypadków rozstrzelania zwolenników ruchu narodowego przez milicję rządową.

ZDOBYCIE SERRA MORENA

LIZBONA, 19.9. — Źródła portugalskie donoszą, że wojska narodowe zdobyły wczoraj ostatni punkt oporu wojsk rządowych w prowincji Badajoz — Serra Morena.

Podczas gwałtownej walki wojska rządowe straciły około 1000 zabitych, licznych jeńców i wiele materiału wojennego.

NA FRONCIE TALAVERA

LA CORUNA, 19.9. — Radiostacja tutejsza komunikuje, że na froncie Talavera stracono 4 samoloty rządowe, a w rejonie Andujar w Andaluzji — 3. Wojska narodowe bombardowały Toledo. Potwierdza się wiadomość, że na froncie aragońskim kolumna rządowa została zdziesiątkowana przez oddziały narodowe, które wzięły do niewoli 2200 jeńców.

Wojska rządowe pozostawiły na placu 20 zabitych i 30 rannych.

Pomyłkowe aresztowanie

ADW. HOFMOKL - OSTROWSKIEGO

WARSZAWA, 19.9. — Ostatnio trzy razy sądzony adw. Hofmokl-Ostrowski (ojciec), miał nową przygodę na tle procesu w Sosnowcu.

Do mieszkania adwokata zgłosił się przodownik policji i okazał pismo sądu sosnowieckiego z żądaniem natychmiastowego złożenia kaucji 1000 zł., pod groźbą ponownego osadzenia w areszcie

Gdy adwokat wyjaśnił, że nie tylko złożył we właściwym czasie kaucję, ale sąd grodzki w Sosnowcu decyzją z dn. 25 sierpnia po rozprawie uchylił środek zapobiegawczy, policjant oświadczył, że musi wykonać otrzymane polecenie sądu i wezwał adwokata do udania się do komisarjatu. Tam okazało się, że chodzi o stare polecenie aresztowania, wydane w swoim czasie przez sąd sosnowiecki. Zwrócono się za tym telefonicznie do Sosnowca dla wyjaśnienia nieporozumienia, po czym adwokata zwolniono.

GIEŁDA PIENIĘŻNA

Dewizy: Holandia 360.55, Bruksela 89.75, Londyn 26.88, Nowy Jork 5.31, Paryż 34.96, Praga 21.95, Sztokholm 138.70.

Papiery procentowe: 7 proc. poż. stabilizacyjna 96.25, 8 proc. poż. prem. inwestyc. II em. 63.00, 4 proc. poż. prem. inwest. seriowa II em. 63.25, 4 proc. państw. poż. prem. dolarowa 46.25, 5 proc. konwersyjna 52.00.

Akcje: Bank Polski 108.00, Lilpop [illegible].

Belgia -- pierwsze, Polska -- drugie miejsce

w zawodach Gordon-Bennetta

WARSZAWA, 19.9. (tel. wł.) Ogłoszono dziś wyniki zawodów balonowych o puhar Gordon Bennetta. Są to wyniki oficjalne.

Pierwszym w konkurencji jest balon „Belgica", (Belgia), który przeleciał **1.715.80 km.** Drugim jest balon LOPP kpt. Janusza i por. Brenka, który pokrył trasę **1.560 km.** Trzeci Zurich III (Szwajcaria) 1.518 km., 4) „Deutschland" (Niemcy) 1.515 km., 5) Warszawa II (Polska) 1.453,35 km., 6) Polonia II (Polska) 1.428,65 km., 7) Sachsen (Niemcy) 1.142,41 km., 8) Maurice Mallet (Francja) 1.120,08 km., 9) Augsburg (Niemcy) 950 km. i 10) Bruxelles (Belgia) 801 km.

Zwyciężył zatem pilot Demuyter — Belg i on otrzyma nowy puhar, ufundowany przez Polskę, która po trzech kolejnych zwycięstwach w zawodach zatrzymała puchar poprzedni.

„KRZYŻ ZASŁUGI" DLA ZAŁOGI LOPP.

WARSZAWA, 19.9. (tel. wł.) **Zdobywcy drugiej nagrody w tegorocznych zawodach międzynarodowych o puchar Gordon Bennetta, kpt. Janusz i por. Brenk mają być przedstawieni do odznaczenia „Krzyżem Zasługi" za wyjątkową odwagę i wytrwałość, wykazane w czasie ciężkiego lotu w okolicach arktycznych.**

Premier Składkowski

na miejscu zajść w Hrubieszowskim

LUBLIN, 19.9. (tel. wł.) W dniu 18 bm. przybył p. premier gen. Sławoj Składkowski na inspekcję województwa lubelskiego, a zwłaszcza tych gmin, gdzie przed kilku dniami miały miejsce wystąpienia elementów komunistycznych.

Na stacji kolejowej Zawada zameldował się p. premierowi wojewoda lubelski dr. Rozniecki w towarzystwie starosty zamojskiego Zamecznika.

Po konferencji p. premier przeprowadził inspekcję w następujących wsiach Skierbieszów, Wysokie, Wolica Uchańska, Cieszyni Hajowniki i Lipiny.

P. premier na miejscu informował się o istotnych nastrojach ludności, która — terroryzowana dotychczas przez młodocianych agitatorów komunistycznych — **obecnie współdziała z organami policji w ich wyłapywaniu. Większe oddziały policji znajdują się w dalszej akcji wyszukiwania broni i podżegaczy.**

W godzinach po południowych p. premier wziął osobiście udział w pogrzebie posterunkowego p. p. Jana Urbasia który padł w czasie tych zajść.

Pogrzeb ten był wielką manifestacją hołdu ludności Zamościa i okolicy dla funkcjonarjusza państwowego, który wypełnił swój obowiązek, pieczętując go ofiarą życia.

KTO WYGRAŁ?

Onegdaj w drugim ciągnieniu większe wygrane padły na numery następujące:

Stała dzienna wygrana 25.000 na nr. 7191.

20.000 zł. na nr. 51491.

Po 10.000 zł. na n-ry: 132731 170652.

Po 5000 zł. na n-ry: 1628 26768 62616 74890 108458.

Po 2000 zł. na n-ry: 8583 17452 41319 61466 69514 77722 88446 103829 106800 118527 121908 122941 126354 141028 173335 177662 178017 179916.

Po 1000 zł. na n-ry: 14167 24666 26683 27716 34095 41986 43547 50692 52168 52591 65909 66888 72117 72568 72776 77269 96955 99187 107816 109727 113104 120604 122185 123978 130418 147230 147359 149410 156574 171650 174298 175428 175466 176249 180623 187877.

Wczoraj; w 10 dniu ciągnienia 4 klasy 36 polskiej państwowej loterii klasowej większe wygrane padły na numery następujące:

10.000 zł. na nr. 119025.

Po 5000 zł. na n-ry: 30708 45505 116229 117688 124368.

Po 2000 zł. na n-ry: 40243 44937 50442 60142 60738 64288 68873 69122 70838 76488 96408 96888 108197 118810 138616 151942 152084 169605 170568 192782.

Po 1000 zł. na n-ry: 3934 21579 37462 52803 65962 76500 90554 91016 91959 96448 102116 115946 129024 130746 137006 140231 148241 153453 157801 161975 164013 164811 167261 188970.

ZMIANY

w wydawnictwie „ABC"

WARSZAWA, 19.9. (tel. wł.) W narodowym wydawnictwie „ABC" reprezentującym kierunek narodowy **zaszła zmiana. Redaktorem naczelnym został p. dr. Wojciech Zaleski, który swego czasu był założycielem rozwiązanego na stępnie obozu Narodowo - Radykalnego.**

W programowym oświadczeniu wydawcy, oświadczają, iż **odrzucają bezwzględnie i całkowicie wszelkie spory** wynikłe z dawnych różnic orjentacyjnych i partyjnych, które nie są dziś odzwierciedleniem istotnych różnic w poglądach na przyszłość Polski". Pismo prowadzone będzie w duchu bezkompromisowej myśli narodowej.

„**Walcząc — czytamy w oświadczeniu — o nowoczesny, zgodny z potrzebami narodu, a wynikający z zasad chrześcijańskich ustrój polityczny społeczny i gospodarczy, chcemy przemawiać do wszystkich uczciwych Polaków, odkładając do lamusa spory orientacyjne z czasów wielkiej wojny i nienawiści partyjne na tym tle wynikłe.**

Dążyć będziemy do związania w jedno ogniwo wszystkich wysiłków, zmierzających do budowy nowej Polski, Polski naprawdę wielkiej i sprawiedliwej, a wolnej od wpływów obcych i komunistycznych".

Oświadczenie programowe zamieszczona od redakcji i wydawnictwa w „ABC" **wskazuje na wzmożoną aktywność nowego pokolenia walczącego o Polskę narodową,** pod hasłem jednoczenia narodowego społeczeństwa w imię przyszłości Polski.

Urlop wicepremiera

ODŁOŻONY

WARSZAWA, 18.9. (Tel. wł.) Zapowiedziany przez niektóre pisma urlop min. Kwiatkowskiego narazie nie doszedł do skutku. Na wtorek zwoła zapewne p. premier posiedzenie komitetu ekonomicznego Rady ministrów.

„Fantastyczne" szczegóły

afery Parylewiczowej

KRAKÓW, 19.9. (tel. wł.) Ujawniane w aferze Parylewiczowej rozmaite szczegóły robią **wrażenie wprost fantastycznych, nieprawdopodobnych wieści** A są jednak prawdziwe, jak np. szczegół tego rodzaju, **że w Polsce pracuje na posadach kilkaset osób, które zajęcie swe zawdzięczają protekcjom Parylewiczowej.**

Oczywiście dochodzenia nie ujawniły aby wszystkie te osoby za protekcje owe Parylewiczowej się opłacały. **Mniej więcej jedna trzecia uzyskała posady bezpłatnie, co do jednej trzeciej istnieje duży znak zapytania, czy za posady** swe nie zapłaciły, **a reszta opłacała „koszta pośrednictwa".**

Odnalezione zostały listy Parylewiczowej pisane wedle jednego wzoru, w którym aferzystka domaga się wynagrodzeń, rzekomo tytułem wzrostu kosztów pośrednictwa w uzyskaniu posady. I w tych listach kryje się kwalifikacja prawna, która [illegible] procederu; albo pieniądze te były zużywane na przekupywanie, — to w tym wypadku czyn ten stanowi występek z art. 293, albo też pieniądze te pozostawały w rękach Parylewiczowej, co znowu stanowi oszustwo.

Tak za tym [illegible] sprawa pobieranych przez Parylewiczową wynagrodzeń za pośrednictwo, staje się z chwilą odkrycia w czasie rewizji wielu takich listów sprawą karalną.

Sytuacja przemysłu węglowego
jest trudna i ciężka...

W Warszawie odbywała się t. zw. „mała konferencja gospodarcza". Przewodniczył jej p. wicepremier Kwiatkowski, a wzięli w niej udział wybitni przedstawiciele życia gospodarczego. Drukowaliśmy przemówienie ministra Kwiatkowskiego, charakteryzujące współczesną sytuację gospodarczą Państwa i stwierdzające „skok wzwyż". Podawaliśmy również w streszczeniu głosy przedstawicieli przemysłu, handlu i rolnictwa, z których niemal wszystkie wskazywały na pewne drgnięcia ku lepszemu.

Dla nas, mieszkańców Zagłębia Węglowego bardzo ciekawym było oświadczenie dyrektora departamentu p. Pechego. Dyrektor Peche w referacie „Rzut oka na sytuację w przemyśle i handlu" omówił całokształt przejawów gospodarczych z tymi dwoma gałęziami związanymi, a stwierdziwszy poprawę sytuacji na wielu odcinkach, o przemyśle węglowym mówił w ten sposób:

Słabym natomiast refleksem odbiła się poprawa koniunktury w przemyśle węglowym. Tłumaczy się to specyficznymi warunkami egzystencji tego przemysłu. Stwierdzamy bowiem, że mimo wzrostu wskaźnika ogólnej produkcji przemysłowej, wskaźnik wydobycia węgla zmalał w stosunku do r. ub., wynosząc w okresie styczeń — sierpień 98% wydobycia w analogicznym okresie r. ub. Zjawisko to tłumaczy się spadkiem eksportu o 10%, który w polskim przemyśle węglowym stanowił 35% zbytu.

Zwiększone ostatnio zapotrzebowanie na rynku wewnętrznym łagodzi, przynajmniej doraźnie, sytuację kasową przemysłu węglowego i zmniejsza straty, wynikłe z obniżenia utargu. Mimo jednak tego sytuacja przemysłu węglowego jest trudna i ciężka, a sanacja jego jest problemem pilnym, wymagającym zdecydowanych ale ostrożnych i celowych posunięć zarówno w dziedzinie procesu produkcyjnego, jak i organizacji zbytu.

Ta ocena sytuacji, wypowiedziana przez przedstawiciela Rządu, a więc osobę nie zaangażowaną bezpośrednio w przemyśle, a powołaną do czuwania bezstronnego i sprawiedliwego nad całością gospodarstwa narodowego zasługuje w szczególności na uwagę. Zasługuje na szczególną uwagę tych, którzy stojąc na czele związków zawodowych, na czele organizacyj społecznych mają poczucie odpowiedzialności w działaniu. Musimy sobie zdać w Zagłębiu sprawę z tego, że znajdujemy się w wyjątkowym położeniu: oto byliśmy pierwszymi ofiarami kryzysu i ostatni schodzić będziemy z frontu kryzysowego, gdy inni znajdować się będą poza liniami kryzysu. Musimy zrozumieć tę szczególną pozycję, bardzo trudną i ciężką, przemysłu węglowego w ogólnym gospodarstwie narodowym. I musimy zrozumieć, jak współdziałanie wszystkich czynników składających się na produkcję węgla koniecznem jest, by osiągnąć zwycięstwo nad biedą i nędzą.

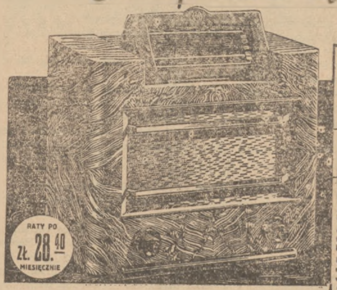
„Sytuacja przemysłu węglowego jest trudna i ciężka — mówił dyr. Peche — a sanacja jego jest problemem pilnym." W tym kierunku pójdzie wysiłek Rządu i przemysłowców, w tym kierunku powinien pójść wysiłek społeczeństwa Zagłębi węglowych, które przez stworzenie atmosfery spokojnej wiary i pewności zwycięstwa, przeciwstawiania się poczynaniom destrukcyjnym i anarchistycznym skutecznie przyczyni się do pozytywnego rozwiązania problemu węglowego, będącego podstawą egzystencji dziesiątków tysięcy rodzin.

Czujemy się w obowiązku zwrócić uwagę społeczeństwa zagłębiowskiego na ciężką sytuację przemysłu węglowego, aby ustrzec przed przedwczesnymi objawami zadowolenia. Możemy się cieszyć z ogólnej poprawy sytuacji w kraju, a musimy rozumieć szczególniej ciężkie położenie Zagłębi węglowych i rozumieć to, iż od naszego opanowania nerwów, od naszych dalszych wysiłków w atmosferze ładu i poczucia odpowiedzialności zależna jest szybkość dalszej poprawy w Państwie a tym samym i naszej.

S. A.

Titulescu
RZECZYWIŚCIE CHORY.

Profesor uniwersytetu w Innsbrucku dr. Breitler został wezwany nagle do przebywającego obecnie na kuracji w St. Moritz b. rumuńskiego ministra spraw zagr. Titulescu, który zachorował bardzo poważnie. O ciężkim stanie b. min. Titulescu świadczy fakt, że prof. Breitler zdecydował się na przeprowadzenie u pacjenta transfuzji krwi.

Organizacja hufców
pracy dla młodzieży

Zapowiadany przez nas dekret o służbie pracy młodzieży został uchwalony przez Radę ministrów.

Dekret przewiduje stworzenie specjalnych hufców pracy dla młodzieży przede wszystkim bezrobotnej. Hufce te podlegać będą — o czem także donosiliśmy — ministrowi spraw wojskowych. Służba w hufcach pracy na zasadach zaciągu ochotniczego polegać będzie **na pracy fizycznej dla potrzeb obrony państwa lub jego interesów gospodarczych.**

Junackie hufce pracy będą miały na celu zapewnienie młodzieży obok pełnienia służby pracy także przysposobienie do służby wojskowej lub do wojskowej służby pomocniczej, a nadto nabycie kwalifikacyj zawodowych, wychowanie obywatelskie i oświatę ogólną.

Zwiększymy wywóz
WĘGLA DO FRANCJI

W sferach przemysłu węglowego we Francji szeroko omawiane jest prawdopodobne zwiększenie kontyngentów na węgiel polski eksportowany do Francji. Należy zaznaczyć, że Polska jest czwartym z kolei eksporterem węgla na rynek francuski i w r. 1935 wywiozła 1.030.000 ton węgla.

Anglja chce jednak uzyskać
wyraźną i jasną odpowiedź

Według „Daily Telegraphu" w miarodajnych kołach brytyjskich panuje przekonanie, że rozmowy dyplomatyczne, celem przygotowania konferencji lokarneńskiej rozpocząć się winny od wysondowania stanowiska Niemiec co do 2-ch zasadniczych spraw wysuniętych w swoim czasie w kwestionarjuszu brytyjskim: 1) czy Niemcy uważają, **że stan nierówności narzucony im przez Traktat Wersalski został definitywnie usunięty**, 2) czy Niemcy wciąż jeszcze stoją na stanowisku, **że mniejszości niemieckie w sąsiadujących państwach stanowią część składową narodu niemieckiego?**

Czterdzieści tysięcy ha
NA PARCELACJE

Na ostatniem posiedzeniu Rady ministrów przyjęty został projekt dekretu o ustaleniu nadzwyczajnego wykazu imiennego nieruchomości, podlegających wykupowi przymusowemu, który upoważnia Radę ministrów do ogłoszenia dodatkowego wykazu imiennego w wysokości 40 tys. ha. Wobec szeregu lat gospodarczo niepomyślnych, w toku których rząd zmuszony był nie wykorzystywać uprawnień ustawowych i pomniejszać corocznie plany parcelacyjne, ogłaszany obecnie dodatkowy wykaz stanie się częściowo rekompensatą redukowanych w latach ubiegłych rozmiarów parcelacji.

Rząd Bluma nie
dopuści więcej do strajków okupacyjnych

Niespodziewany wybuch strajku w francuskim przemyśle włókienniczym w okręgu Lille wywołał duże wrażenie w kołach rządowych. Zrozumiano, że w wypadku gdyby miał on się rozszerzyć na inne gałęzie produkcji wywołać by mógł poważne komplikacje w sytuacji wewnętrznej a nawet spowodować dymisję gabinetu.

Tą perspektywą należy tłomaczyć niezwykłą energję z jaką rząd francuski przystąpił do likwidacji strajku. Po trzydziesto godzinnych bez przerwy niemal prowadzonych naradach doszło wreszcie do porozumienia pomiędzy przemysłowcami a robotnikami.

W toku rokowań **premier Blum złożył wobec przemysłowców uroczyste przyrzeczenie, że nie dopuści na przyszłość do strajków okupacyjnych.**

Bolszewicki kontroler
WE FRANCJI

Paryski korespondent „Völkischer Beobachter" donosi, że do Paryża przybył nowy pełnomocnik Kominternu, Grzegorz Smoleński. Podobno włada on 18 językami i jest wybitnym mówcą. Smoleński ma, pozostając we Francji, śledzić za komunistycznym ruchem Hiszpanii, i podtrzymywać w tym celu stały kontakt ze słynną komunistką hiszpańską, Dolores, znaną pod przezwiskiem „La Passionaria". Smoleńskiemu ma być powierzona kontrola nad komunistycznymi związkami zawodowymi.

Będą jeszcze krwawsze
WALKI W PALESTYNIE

Onegdaj zamieściliśmy wiadomość o nieustępliwym stanowisku Arabów wobec propozycji angielskich, mających na celu zlikwidowanie walk w Palestynie.

Obecnie brytyjski minister kolonij Ormsby Gore w ostatnim przemówieniu oświadczył, że polityka angielska w kwestji palestyńskiej opiera się na niewzruszonych podstawach. Rząd angielski nie zejdzie z raz obranej linji, nie zmuszą go do tego ani strzały skierowane w piersi żołnierzy angielskich ani żadne akty gwałtu, sabotażu czy teroru. Rząd angielski na wszystkich odcinkach swojej polityki pracuje dla pokoju, stąd czerpie siłę swej nieustępliwości.

Huragan, który niesie
śmierć i zniszczenie

Państwowy urząd meteorologiczny w Waszyngtonie rozesłał drogą radiową komunikat, w którym ostrzega okręty handlowe, znajdujące się w portach na wybrzeżach oceanu Atlantyckiego, iż zbliża się huragan o niesłychanej sile, który dotrzeć miał do wybrzeży amerykańskich wczoraj nad ranem.

Huragan posuwa się z południowego wschodu. Szybkość wiatru wynosi 150 km. na godzinę. Trzydzieści samolotów, uciekających przed burzą, wylądowało na lotnisku w Popefield w Karolinie północnej. Dwanaście opuściło się na lotnisku Bollingfield, w pobliżu Nowego Jorku.

Huragan osiągnie maksymum natężenia w Karolinie południowej, w pobliżu przylądka Matteras. Miejsce to jest zwane grobem marynarzy.

Parowiec amerykański „El Amirante", znajdujący się w odległości 100 km. od przylądka Matteras rozesłał sygnały S.O.S.

Wilk w jagnięcej skórze

Cała prasa paryska zamieszcza z ironicznymi komentarzami list Thoreza do deputowanego Merouta, w którym szef komunistów wyraża swe ubolewanie z powodu antykatolickiej demonstracji komunistów, jaka odbyła się na jednym z przedmieść Paryża.

Thorez twierdzi, że komuniści dążą obecnie do pojednania się ze wszystkimi partiami, nie wyłączając katolików, do których „pierwsi wyciągają dłoń".

Cynizm ten spotkał się z ostrą odprawą ze strony prasy katolickiej

ROBOTNIK POLSKI

wzywa społeczeństwo do walki z komuną

Komuniści w ostatnich czasach spotęgowali swą działalność. Domowa wojna w Hiszpanii to rezultat ich działania. Komintern ima się wszelkich sposobów, by osłabić narody, ich siłę, tężyznę. Polska w szczególności narażona jest na destrukcyjną działalność „komuny", a jednym z najbardziej atakowanych połaci naszego kraju to Zagłębie Dąbrowskie. W ostatnich dniach rozrzucono w kopalniach i fabrykach odezwy, które wyraźnie już wskazują nie tylko na destrukcyjną, ale zdradziecką robotę.

Kontrakcja przeciwko tej działalności prowadzona jest niemal wyłącznie przez sfery robotnicze. Inteligencja zachowuje przedziwną bierność i... „biadoli, oburza się, rozpacza. To nie wystarcza. Trzeba pójść do pracy społecznej, w organizacje, w masy. Jednostki ciągną ten łańcuch trudu pracy codziennej, ale ogromna większość chowa się w wygodnych pieleszach domowych.

Wpadły nam w ręce ohydne w swej treści ulotki komunistyczne. I otrzymaliśmy zdecydowaną i mocną w formie odezwę organizacji robotniczej „Praca Polska". Przedrukowywujemy tę odezwę w całości, mając nadzieję, iż apel tej organizacji do całego Narodu weźmie pod uwagę i inteligencja, która jest przecie częścią składową Narodu...

Cały kulturalny świat otrząsa się z resztek zarazy komunistycznej. Nawet w bolszewickiej Rosji Stalin dziesiątkami zabija swoich dawnych towarzyszów, aby tylko utrzymać się u władzy.

Nie udało się żydostwu zapanować nad światem drogą bolszewizmu! To też nic dziwnego, że odradzające się Narody gonią od siebie przy błędów co świat do anarchji i nędzy doprowadzili. Gonią ich zewsząd — nawet z Palestyny.

Próbowali też w Hiszpanii. Za pieniądze bolszewickie, za pieniądze żydowskiej międzynarodówki chcieli stworzyć w Hiszpanii punkt oparcia. Zaczęło się od strajków okupacyjnych. Po tym przyszły krwawe demonstracje. Po tym terorem doszedł do władzy tak zwany front ludowy a naprawdę żydo-komuna. I zaczęło się Bulanie: więzienia przepełniły się najlepszymi synami Hiszpanii, skrytobójstwo stało się chlebem powszednim, anarchia zaszalała w blasku płonących kościołów.

Nie zniósł takiego pohańbienia naród hiszpański. Wojsko — najdzielniejszy, najofiarniejszy element — wystąpiło przeciwko anarchii. Wprawdzie międzynarodówka mobilizuje wszędzie pieniądze i ludzi na pomoc katom Hiszpanii. Ale nic nie pomaga. Naród hiszpański zwycięża! Zwyciężyła godność narodowa! Setkami, tysiącami uciekają przybłędy bolszewickie, aby szukać nowego przytułku, aby szukać nowej ofiary dla swej nienasyconej żądzy krwi

Kroki żydo-komuny idą po Polsce!

Oto leżą przed nami odezwy komunistyczne wzywające robotnika Zagłębia Dąbrowskiego i Górnego Śląska, aby odmówił ofiar na Fundusz Obrony Narodowej, aby natomiast oddał pieniądze na pomoc komunistom w Hiszpanii.

Tylko liczeniem, że wśród polskiego robotnika ubóstwo i ciemnota odniosą zwycięstwo można wytłumaczyć, że tego rodzaju odezwy ukazywać się mogą.

Wprawdzie ze stylu tych odezw widać, że nie polska ręka je pisała, ale jakże możliwe, żeby takie odezwy mogły znaleść się w rękach polskich, które je podrzucają po warsztatach, fabrykach i kopalniach. Hańba tym najemnym zbirom, co wysługując się międzynarodówce żydowskiej, usiłują zgniliznę zaszczepić wśród nas!

Kiedy Niemcy zbroją się z dnia na dzień silniej, kiedy w Sowietach Woroszyłow na manewrach pod Kijowem oświadczył, że jest gotowy do wojny, międzynarodowa żydo-komuna wzywa do bojkotu Funduszu Obrony Narodowej, chyba tylko po to, aby kraj znów stał się ofiarą zaborców i niewoli.

Czy takie hasło mógł rzucić Polak? Czy nie jest to zbrodnia, która powinna być karana natychmiast i bezwzględnie?

Nie o sądy, nie o policję wołamy — ale odwołujemy się do ambicji robotnika polskiego!

Odwołujemy się do sumienia narodowego!

Nie pozwolić, aby piętno zdrady narodowej mogło przylgnąć do robotnika polskiego!

Tępić trzeba bezwzględnie i natychmiast choćby najdrobniejsze próby anarchii i zdrady!

Wzywają nas do pomocy hiszpańskim katom, nawet mają czelność zbierać składki wśród robotników polskich na pomoc hiszpańskim mordercom.

Pachnie im krew polska!

Robotnicy! Wzywamy was do ataku przeciwko anarchii i żydo-komunie.

Wzywamy was przede wszystkim do czujności!

Metody komunistyczne są już znane!

I u nas zaczynają organizować strajki okupacyjne — to ma być początek.

Robotnicy! Chcemy ładu, porządku i pracy!

Nie dajmy się złapać na hasła anarchii! Uważajmy, aby nie wpaść pod komendę zbirów żydo-komuny.

Precz ze strajkami okupacyjnymi!

Zbliża się zima, trzeba patrzeć, żeby nie stracić ani grosza zarobku!

Oni — po przez naszą nędzę chcieliby rabować, mordować, palić — jak w Hiszpanii, głosząc w odezwach: niech żyje wojna domowa w Hiszpanii, mają czelność przez to samo zalecać i pochwalać bratobójczą walkę, zbrodnie i rzezie.

Nie ma dość słów, aby potępić podobną ohydę!

Oni — pijawki krwiożercze — chcą rozpętać walkę krwawą! Bo służą żydostwu międzynarodowemu, co na gruzach Polski chciałoby osiąść i panować!

Niedoczekanie ich!

Stańmy wszyscy do walki z anarchią, a do całego Narodu Polskiego wołamy: Otrząśnijcie się z bierności!

Walczcie z nami:

Przeciwko anarchii!

Przeciwko żydo-komunie!

Przeciwko szpiegostwu i zdradom!

Chcemy ładu, porządku i pracy!

Niech żyje potężny i jednolity Naród Polski!

ZJEDNOCZENIE ZAWODOWE „PRACA POLSKA"
Zarząd Okręgowy

Na tym miejscu trzeba przypomnieć iż z odezwą do społeczeństwa wzywającą do walki z bolszewizmem wydały swego czasu organizacje b. wojskowych związanych w Federacji PZOO. Obecnie zwraca się do robotników i całego Narodu organizacja robotnicza. Akcję tę trzeba zharmonizować i przystąpić do czynnego działania, aby uniemożliwić rozprowadzanie zarazy bolszewickiej. Trzeba ją prowadzić na wszystkich odcinkach życia polskiego.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

20 Niedziela

Dziś	Eustachiusza
Jutro	Mateusza Ewang.
Wschód słońca	5 m. 25
Zachód	17 m. 50

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Generał Sutter".
PALACE: „Załoga".

—xx—

× **POSIEDZENIE WYDZIAŁU POWIATOWEGO** w Będzinie odbędzie się w nadchodzący poniedziałek tj. jutro. Na porządku obrad sprawy bieżące.

× **ŚWIETLICA SODALICJI MARIAŃSKIEJ PANIEN** w Sosnowcu. Zarząd Sodalicji Mariańskiej panien przypomina, iż jak przed wakacjami w każdy wtorek tygodnia o godz. 19 odbywają się zebrania świetlicowe. Uprasza się o jaknajliczniejszą frekwencję.

× **ZARZĄD KOŁA OPIEKI RODZICÓW** żeńskiej szkoły gospodarczej w Sosnowcu zawiadamia, że dn. 20 bm. o godz. 16.30 odbędzie się walne zebranie członków Koła w lokalu wymienionej szkoły.

× **ZEBRANIE ABSOLWENTEK.** Dyrekcja żeńskiej szkoły gospodarczej zawiadamia wszystkie absolwentki, że dn. 20 bm. o godz. 15 w sali tejże szkoły odbędzie się drugie zebranie. Uprasza się absolwentki o liczne przybycie.

× **NA DOŻYWIANIE DZIECI.** W dn. 26 bm. Teatr Miejski w Sosnowcu występuje z premierą sztuki Fodora „Matura", która cieszyła się wielkim powodzeniem na wszystkich scenach Europy. Premierę zakupił Związek pracy obywatelskiej kobiet w Sosnowcu, przeznaczając całkowity dochód na dożywianie dzieci w świetlicach i przedszkolu utrzymywanych przez siebie.

× **SZKOŁA MUZYCZNA W SOSNOWCU Dęblińska 11, tel. 1-49.** Wpisy do klas fortepianu, skrzypiec, śpiewu solowego, rytmiki i plastyki — rozpoczęte. Klasa operowa.. Zniżki kolejowe — Sekretariat czynny od godz. 9—12 i 16—20. 5159

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś, dnia 20 bm. o godz. 16.30 doskonała komedia T. Rittnera p. t. „GŁUPI JAKUB", która dzięki świetnej grze artystów w osobach pp.: Anusiakówny, Arciszewskiej, Jasnorzewskiej, Marwicz, Cornobisa, Erwana, Gołaszewskiego, Kochanowicza, Kostrzyńskiego i Krotkego zdobyła duży sukces.

Wieczorem o godz. 20.30 ciesząca się wielkim powodzeniem, świetna komedia A. Savoir'a p. t. „8-A ŻONA SINOBRODEGO" w której zasłużone oklaski zbierają pp.: Zawadzka, Gołaszewski i Krotke na czele zespołu.

Bilety w cenie od 25 gr. wcześniej do nabycia w firmie Czechowski, a w niedzielę i święta w kasie Teatru od godz. 11—13 i od 15-ej. Telefon 203.

—0—

Niepoczytalne kłamstwa

ŁÓDZKIEGO „EXPRESSU ILUSTROWANEGO"

Szanowny Panie Redaktorze!

Doszedł dziś do mojej wiadomości oburzający fakt, iż „Express Ilustrowany" w Nr. 258 z dnia 16 września 1936 r. podając informacje o rewizjach i aresztowaniach w Sosnowcu w związku z zamachem na kino „Palace", osmielił się zamieścić fałszywy reportaż niepoczytalnego osobnika, który wplątał osobę mojego syna i wymienił moje nazwisko.

Za lekkomyślne i karygodne drukowanie bezpodstawnych i kłamliwych, a uwłaczających mnie wiadomości, sprawę przeciw redakcji „Expressu Ilustrowanego" skierowałem na drogę sądową.

Uprzejmie prosząc Szanownego Pana Redaktora o łaskawe zamieszczenie powyższego, załączam wyrazy poważania

Dr. med. Karol Zahorski

Sosnowiec, dn. 19 września 1936 r.

× **Z ŻYCIA CZELADZI RZEMIEŚLNICZEJ CHRZEŚCIJAŃSKIEJ.** Zarząd Związku czeladzi rzemieślniczej chrześcijańskiej w Sosnowcu, zawiadamia wszystkich czeladników zatrudnionych w rzemiosłach: bednarskim, kołodziejskim, stolarskim i tokarskim w drzewie że w niedzielę, dnia 27 bm. odbędzie się organizacyjne zebranie sekcji grupy drzewnej Związku czeladzi rzem. chrz. w lokalu Związku w Sosnowcu ul. Piłsudskiego 16. Zarząd prosi o jaknajliczniejsze przybycie.

O poprawę

WARUNKÓW PRACY I PŁACY

Do inspektoratu pracy w Sosnowcu zgłosiła się delegacja robotników, zatrudnionych w wapiennikach i kamieniołomach Palusińskiego w Sosnowcu na środuli, skarżąc się na stosunki panujące w tych przedsiębiorstwach.

Robotnicy skarżą się na marne zarobki oraz na pracę przekraczającą dziennie 10 godzin.

Inspektor pracy przyrzekł interwencję w sprawie skarg robotniczych.

—oOo—

Poseł R.P. w Lizbonie

W SOSNOWCU

W związku z zamieszczoną notatką o wizycie w Sosnowcu posła R. P. w Lizbonie p. Tadeusza Romera, Izba przem. handlowa komunikuje, że nastąpiła o tyle zmiana, że p. minister Romer będzie w Sosnowcu **w dniu 22 bm.**, a nie 23 bm.

Wobec tego zapowiedziana konferencja eksportowa, organizowana w Izbie przemysłowo - handlowej, odbędzie się we wtorek, dnia 22 bm. o godz. 10.30.

× **KOMENDA I HUFCA HARCERZY** w Sosnowcu, zawiadamia, iż w poniedziałek, tj. dn. 21 bm. o godz. 18.30 w lokalu Komendy II Hufca przy ul. Wawel 13 szkoła powsz. (dawny lokal Komendy Chorągwi) odbędzie się pierwsze organizacyjne zebranie instruktorów, drużynowych i przybocznych I Hufca.

Delegacja robotników

U PREZYDENTA BĘDZINA

Wczoraj przybyła do Magistratu Będzina delegacja robotników sezonowych zatrudnionych przy robotach publicznych. Delegacja interweniowała u prezydenta miasta mgr. Izydorczyka w sprawie podwyższenia płac dniówkowych oraz w sprawie wypłat robotnikom zatrudnionym przy robotach kanalizacyjnych.

W sprawie podwyżki płac p. prezydent udzielił delegacji wyjaśnień, że Fundusz Pracy podwyższył płace o 20 gr. dziennie w tych miejscowościach, gdzie robotnicy pracują nie więcej niż 4 dni w tygodniu. Ponieważ w Będzinie robotnicy zatrudnieni są przez 4 i pół dniówki w tygodniu podwyżka ta nie dotyczy ich. Dzięki temu, że w Będzinie robotnicy pracują przez 4 i pół dnia zarabiają oni tygodniowo więcej, a przy tym mają możność przepracowania takiej liczby dniówek, która da im prawo korzystania z ustawowych zasiłków.

Postulat delegacji, aby kobiety zatrudnione u przedsiębiorcy Weinziehera otrzymywały takie same zarobki jak robotnicy, p. prez. przyrzekł uwzględnić.

Wreszcie prezydent miast przyrzekł interweniować, aby robotnicy zatrudnieni przy robotach kanalizacyjnych, przeprowadzanych przez przedsiębiorcę Weinziehera otrzymywali wypłaty co tydzień, a nie co 2 tygodnie, jak dotychczas.

—xx—

× **CHOROBY ZAKAŹNE.** W ub. tygodniu zanotowano następujące przypadki zachorowań i zgonów na choroby zakaźne w Sosnowcu: płonica 5, błonica 9, odra 1, róża 2, gruźlica 7 (2 zgony), jaglica 2, krztusiec 1.

Ile dała akcja
NA OCIEMNIAŁYCH

Sprawozdanie z wyniku akcji zbiórkowej na rzecz Tow. opieki nad ociemniałymi w dniach 13 i 14 bm. zorganizowanej w Sosnowcu: wpłynęło z puszek zł. 732 45 gr., ze sprzedaży pocztówek (800 szt.) zł. 107 gr. 65, ze sprzedaży nalepek zł. 66 gr. 70.; z imprezy (podwieczorek w Adrii) zł. 160, z ofiar zł. 248, gr. 50, razem zł. 1315 gr. 30.

Wydatki wyniosły zł. 75 gr. 35.

Czysty zysk zł. 1239 gr. 95.

Komitet wyraża podziękowanie za pomoc w akcji zbiórkowej: Polskiemu Czerwonemu Krzyżowi, Redakcjom miejscowych pism, p. Ludwice Domańskiej za pracę w organizowaniu zbiórki Państwu Lewandowskim za urządzenie podwieczorku w Adrii, p. Janinie Strzeleckiej za wykonanie robót kancelaryjnych, p. dr. Wierzbickiej za zajęcie się sprzedażą pocztówek i nalepek, oraz wszystkim Paniom i Panom za łaskawą pomoc w zbiórce. Poza tym komitet wyraża podziękowanie firmom i osobom prywatnym, które przez swe ofiary przyczyniły się do powiększenia dochodu.

Komitet.

—o0o—

Dziś zabawa
W PARKU SIELECKIM

Dziś o godz. 2 po poł. w parku hr. Renarda w Sosnowcu odbędzie się wielka zabawa, urządzana staraniem Chrześcijańskiego Towarzystwa Dobroczynności na rzecz najbiedniejszych uczenic żeńskiej szkoły rzemiosł im. ks. Fr. Raczyńskiego. Komitet dołożył wszelkich starań, aby zabawa wypadła jaknajlepiej, oprócz wielu pięknych urozmaiceń na uwagę zasługuje loteria fantowa. Za 25 gr. można wygrać wiele cennych fantów jak: węgiel, drób, czapki uczniowskie, słodycze itp. W czasie zabawy przygrywać będzie orkiestra. Bufet na miejscu. Wstęp dla dorosłych 50 gr. dla młodzieży 30 gr.

Komitet żywi nadzieję, że miejscowe społeczeństwo poprze tę imprezę i weźmie liczny udział w zabawie, mającej tak piękny cel.

—o0o—

× IMPREZA PARKOWA NA NIEMCACH. Koło przyjaciół harcerstwa — Niemce urządza dzisiaj w parku na Niemcach imprezę parkową z wielką loterią fantową. Wielka loteria fantowa da możność szczęśliwym graczom uzyskać piękne i cenne fanty takie jak: zegarki, rower, radio, bombonierki, węgiel, komplety porcelany i szkła stołowego, inwentarz domowy (kury, gęsi, kaczki, indyk, koza) i wiele innych. A więc jest okazja do wypróbowania swojego szczęścia.

× ZWIĄZEK PAŃ DOMU Oddział w Sosnowcu po feriach letnich wznowił prace i zawiadamia swoje członkinie i sympatyczki, iż sekretariat jak zwykle czynny jest we wtorki i piątki od godziny 16—18, a biblioteka we wtorki od godz. 16—18.

W czwartek, dnia 24 bm. o godz. 16 odbędzie się w sali Stow. techników (3 Maja 25) ogólne zebranie, które wypełni pokaz „Przetwory jarzynowe na czasie". Jednocześnie zarząd Zw. Pań Domu podaje do wiadomości, iż 25 bm. tj. w piątek o godz. 16.30 odbędzie się zebranie w świetlicy, w gmachu średniej szkoły zawodowej żeńskiej (Karpacka 2) na którym p. d-rowa Lipnicka wygłosi pogadankę „O obronie gazowej". Po odczycie odbędzie się pokaz „Sałatki i przetwory jarzynowe". Po zebraniu przyjmowane będą zapisy na 6-tygodniowy kurs racjonalnego gotowania. — Cena kursu wynosi 3 zł. 20 gr.

× POSIEDZENIE LOKALNEGO KOMITETU F. P. w Będzinie odbędzie się w poniedziałek. Na zebraniu omówione zostanie sprawozdanie z działalności komitetu oraz sprawa zorganizowania akcji doraźnej na rok bieżący.

× CZYJE SKRZYPCE? W wydziale śledczym p. p. w Sosnowcu (3 Maja) można odebrać, po udowodnieniu prawa własności skrzypce z futerałem oraz okulary, pochodzące z kradzieży.

× UJĘCIE ZŁODZIEI. W związku z kradzieżą mieszkaniową ,dokonaną dn. 6 bm. na szkodę Kazimierza Wiewióry w Sosnowcu (Robotnicza 8) policja przeprowadziła dochodzenie, które doprowadziło do ujęcia sprawców kradzieży. Są nimi mieszkańcy Sosnowca: Zbigniew Koza, Hipolit Wawros i Hipolit Faradzik. Zatrzymanych przekazano do dyspozycji władz sądowych.

W oczekiwaniu miliona

Już tylko niewiele dni dzieli nas od najbardziej emocjonującej dla każdego gracza loteryjnego chwili, gdy rozstrzygać się będą losy głównej wygranej czwartej klasy — miliona złotych. Tym czasem zaś każdy dzień przynosi nam wiadomości o wyjściu z koła większych lub średnich wygranych, które poważnie zasilają przedstawicieli najrozmaitszych sfer społecznych w licznych miejscowościach kraju.

Tak więc wśród właścicieli nru 163.529, na który padła ejdna ze stutysięcznych wygranych znajdujemy pp. Orlikowską, urzędniczkę prywatną z Warszawy, M. Szynwalda z Łodzi (Północna 13), pracownika w fabryce czekolady, J. W. kupca i Stefana S. rzemieślnika. Drugimi stoma tysiącami podzielili się dwaj robotnicy i dwie urzędniczki, wszyscy zamieszkali w Bielsku na Śląsku Cieszyńskim, do nich bowiem należał nr. 194.977.

Jak wiadomo, w czwartej klasie trzydziestej szóstej Loterii Państwowej wprowadzono nowe cztery wygrane po siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych każda. Pierwsza z nich padła na nr. 128.333, będący własnością mieszkańców Łodzi. Spory zasiłek otrzymali też mieszkańcy miasteczka Ryki w pow. Garwolińskim, gdyż podzielą się pięćdziesięcioma tysiącami, które padły na nr. 133.927. Miasteczko to strawił niedawno pożar, wygrana więc gotówka przyda się mu bardzo.

W kole pozostało jeszcze — poza milionem — niemało większych wygranych, szanse są więc jeszcze duże. Zresztą w październiku odbędzie się ciągnienie pierwszej klasy trzydziestej siódmej Loterii, będzie więc można i wówczas próbować szczęścia.

Na zjazd delegowanych
kat. Stowarzyszenia mężów

Dzisiaj, w niedzielę dnia 20 bm. obradować będzie na Jasnej Górze doroczny zjazd delegowanych Katolickiego Stowarzyszenia mężów w Częstochowie.

Organizacja ta, stanowiąca jedną podstawowych kolumn Akcji Katolickiej — istnieje w diecezji naszej **od lat blisko 9.** W ciągu swego trwania przechodziła wiele zmian, nim wreszcie ustaliła swą pozycję przez przyjęcie w r. 1934 nowych statutów, które ostatecznie określiły jej stanowisko prawne i wyznaczyły zakres działania. Z tą też chwilą rozpoczyna się ciągły postęp Stowarzyszenia.

W roku ubiegłym liczyło ono 84 oddziały z liczbą członków dochodzącą do 4 tysięcy. Rok bieżący przyniósł dalsze powiększenie stanu liczebnego Stowarzyszenia, które posiada dziś **103 oddziały i blisko 5 tysięcy członków**, zarówno z pośród inteligentów, jak robotników i rolników.

Na czele organizacji stoi zarząd z p. **J. Biedrzyckim** jako prezesem, p. **dr. A. Borkowskim** wiceprezesem i **ks. St. Gałązką** jako sekretarzem generalnym. Asystentem kościelnym jest **ks. red. W. Mondry**.

Harmonijna i ofiarna praca zarządu wydaje coraz lepsze owoce. W roku sprawozdawczym 1935 odbyły oddziały razem 834 zebrania ogólne, 52 nadzwyczajne, oraz 420 zebrań kierownictw. W pracy dominował czynnik religijny. Wygłoszono więc 574 pogadanki religijne, zorganizowano 170 uroczystości religijnych, urządzono 190 nabożeństw w intencji oddziałów, a w 165 wypadkach przystąpiono wspólnie do komunii św. Na podstawie tych danych stwierdzić już można, że pod względem religijnym **znajduje się Stowarzyszenie na dobrej drodze.**

Nieźle przedstawiają się również wyniki pracy w dziale kulturalno-oświatowym. Dorobek w tej dziedzinie stanowią 203 referaty na tematy ogólno-oświatowe, 75 obchodów okolicznościowych, żywy udział w katolickiej akcji prasowej, dyskusje nad zagadnieniami społecznymi, wymiana prelegentów między oddziałami itp.

Pewne rezultaty osiągnięto również w dziale praktycznym, gdzie dąży się do budowy domów katolickich, pracuje nad podniesieniem poziomu zabaw, roztacza opiekę nad młodzieżą itd.

Krótki ten rzut oka na pracę w K. S. mężów nie wyczerpuje oczywiście wszystkich rezultatów, które z roku na rok stają się coraz poważniejsze.

Nie podajemy ich tu dla próżnego rozgłosu. Zasadą naszą jest pracować bez rozgłosu a skutecznie. W poczynaniach naszych unikamy pilnie momentów politycznych, mogących nas dzielić. Celem naszym to **praca nad stworzeniem typu nowego człowieka**, opierającego się w swym działaniu na podstawach katolickich i zasady katolickie wprowadzającego w życie.

Dziś, gdy świat wyraźnie poczyna się dzielić na dwa, o różny światopogląd oparte, obozy — praca K. S. mężów zmierzająca do wyzwolenia i uaktywnienia sił katolickich — nabiera szczególnego znaczenia. To też w szeregach naszych chętnie widzieć będziemy wszystkich, którzy doceniając ważność chwili nie zechcą trwać na uboczu przewalającego się groźną falą życia, lecz wspólnymi siłami zapragną tworzyć nowy Chrystusowy ład.

(—) **Ks. Stanisław Gałązka**
Sekretarz Generalny.

Narzędzia miernicze
MUSZĄ BYĆ LEGALIZOWANE

Ostatnio znaleziono u jednego z właścicieli nieruchomości w Zagłębiu Dąbr. sublicznik energji elektrycznej, który nie posiadał prawomocnych cech legalizacyjnych. Liczniki takie są przez urzędy miar zatrzymywane, a winni ich stosowania będą karani grzywnami do 1000 zł. lub aresztem do 6 tygodni.

To też właściciele nieruchomości we własnym interesie winni używać tylko subliczników, ocechowanych przez urzędy miar.

Przy sposobności zwracamy uwagę, że wszelkie narzędzia miernicze powinny być cechowane w urzędach miar, bowiem za omijanie tych przepisów grożą surowe kary.

—o0o—

Komisja egzaminacyjna
DLA NAUCZYCIELI

Po kasacji seminarjów nauczycielskich przegrupowano również komisję egzaminacyjną dla prak. egzaminu na nauczyciela publ. szkół powszechnych.

Na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzplitej o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli publ. szk. powszechnych oraz zarządzenia ministra wyznań religijnych i oświecenia publicznego, Kuratorium Okręgu szkolnego krakowskiego powołało na okres trzechletni do dnia 31 sierpnia 1939 r. nowe prezydjum komisji egzaminacyjnej działającej na powiaty Będziński, Zawierciański, Olkuski i Miechowski w osobach: prezes komisji p. Mazur Władysław, dyrektor seminarium, wiceprezes p. Stanisław Luchowiec, obwodowy inspektor szkolny w Sosnowcu. Siedzibą komisji jest Sosnowiec.

—o0o—

Urzędnicy i wojskowi
A POSADY W INSTYTUCJACH FINANSOWYCH

W Dzienniku Ustaw ukazał się dekret Prezydenta R. P. o ograniczeniu urzędników i wojskowych w obejmowaniu stanowisk w niektórych przedsiębiorstwach i instytucjach finansowych.

Urzędnicy i wojskowi, opuszczając służbę państwową, przez okres 3 lat nie mogą objąć płatnego stanowiska w tych przedsiębiorstwach i instytucjach finansowych, nad którymi sprawowali kontrolę podczas swej służby państwowej.

Przewidziane są jednak wyjątki.

Pięciopiętrowy dom w płomieniach

Groźny pożar w Będzinie

Wczoraj o godz. 11.15 przed południem wybuchł groźny pożar w Będzinie w pięciopiętrowym domu Arona Falberga przy ul. Modrzejowskiej 63, u zbiegu ulicy Piłsudskiego.

Ogień wybuchł w jednym z mieszkań na piątym piętrze i w szybkim tempie rozprzestrzenił się, zagrażając mieszkańcom całego piętra.

Wkrótce po wybuchu pożaru przybyła na miejsce straż ochotnicza z Będzina, następnie przyjechały straże z Koszelewa, Zagórza, fabryczna Dietla z Sosnowca oraz kopalni Solvay z Grodźca.

Na płonącym piętrze rozlegały się przeraźliwe krzyki lokatorów, którzy wskutek płomieni i gryzącego dymu nie mogli dostać się do klatki schodowej, aby opuścić zagrożony dom.

Niektórzy przerażeni lokatorzy chcieli skakać z okien, jednakże z trudem udało się ich zatrzymać.

Dzięki wytężonej i ofiarnej akcji straży udało się usunąć wszystkich mieszkańców z zagrożonego piętra, przy czym strażacy musieli używać drabin i lin.

Pożar udało się zlokalizować po upływie dwóch godzin.

Ogień zniszczył 10 mieszkań.

Niektórzy lokatorzy doznali silnego wstrząsu nerwowego.

Przyczyny pożaru oraz wysokość strat narazie nie ustalono.

POŻAR W KLIMONTOWIE

Onegdaj wieczorem wybuchł pożar w posesji Władysława Woźniczki w Klimontowie. Pastwą ognia padła stodoła ze zbiorami, stanowiącymi własność kilku rolników.

Straty wynoszą ponad 1000 zł. Przyczyna pożaru nie ustalona.

SPORT

ZWIĄZEK PIŁKI RĘCZNEJ
PODOKRĘG ZAGŁĘBIA DĄBR.
w Sosnowcu
KOMUNIKAT Nr. 4-36

1. Podaje się do wiadomości klubów, że karty zgłoszeń zawodników nabywać można u skarbnika podokręgu p. Lamperta, w terminie najpóźniej do dnia 26 września 36 r. Jeżeli w powyższym terminie kluby nie zgłoszą zawodników, to złożone dotychczas wykazy unieważnia się, a zawodników uważa się za automatycznie zwolnionych, kluby zaś nie zostaną dopuszczone do dalszych rozgrywek.

2. W dniu 20 września rb. odbędą się w Tarnowskich Górach mistrzostwa grupowe w koszykówce męskiej, w których mistrz Zagłębia Dąbr. TGS „Sokół" Dąbrowa weźmie udział.

3. Zarząd Podokręgu P. R. podaje do wiadomości, że w najbliższym czasie zostanie zorganizowany przez Podokręg kurs sędziów gier sportowych, na który kluby mogą zgłaszać swoich kandydatów piśmiennie do Sekretarjatu Podokręgu P. R.

4. Mistrzem w siatkówce żeńskiej po zweryfikowaniu rozegranych meczy został Strzelecki Klub Sportowy Sosnowiec.

Prezes: P. Jeziorowski.
Sekretarz: B. Parzniewski.

Dzisiejsze imprezy piłkar W ZAGŁĘBIU DĄBROWSKIM

Dzisiaj odbędą się na boiskach zagłębiowskich następujące mecze piłkarskie:

o mistrzostwo kl. A i rezerw

Brynica — Zagłębianka s. Morgała, rezerwy s. Latos.
Hakoach — Unja s. Sozański, rez. s. Trzcinka.
Płomień — CKS. s. Trzmiel, rez. s. Trzmiel.
Solvay — KSM. s. Salomończyk, rez. s. Cieśla.
Sarmacja — Zagłębie s. Moszkowicz, rez. s. Cupiał.

KL. B.

Strzelecki — Saturn s. Ciechowski.
Orzeł — Dąbrowa s. Waldner.
Czeladź — TGS. Dabrowa s. Grabiński.
Gołonóg — Cyklon s. Sadowski.
Związek Strzelecki Niwka — Zew s. ...
...ówka — Brygada s. Puz.
Sosnowiec — Czarni s. Grabowski.
Kazimierz — Makabi s. Pietrakowski.

KOLEŻEŃSKIE

Sosnowiec — Śmigły s. Brandys.

Zabytkowemu kościołowi we Włodowicach grozi ruina

Osada Włodowice powiatu zawierciańskiego jest jednym ze starszych osiedli tutejszej okolicy. O wiekowej tradycji miasteczka świadczą takie budowle, jak piękny ratusz, ruiny spalonego pałacu z XVII stulecia, a nade wszystko — zabytkowy kościół parafialny, liczący obecnie przeszło dwieście lat i objęty ustawą o konserwacji i ochronie starych, pamiątkowych budowli.

Niestety, stan kościoła włodowickiego jest obecnie więcej niż zły: poważnie zarysowana wieża kościelna i jedna z bocznych ścian nawy, uszkodzony dach, od lat nie odnawiane ołtarze i wnętrze — to wszystko składa się na smutny obraz świątyni, chylącej się ku upadkowi, przed jakim uchronić ją może tylko energiczna i natychmiastowa naprawa.

O naprawie takiej myśli już od dawna proboszcz parafji włodowickiej ksiądz Aleksander Witczak, gorliwy duszpasterz i kapłan, cieszący się powszechnym uznaniem i szacunkiem wśród swoich parafjan.

Początkiem akcji odnowienia kościoła we Włodowicach była narada księdza proboszcza z najpoważniejszymi parafianami, w wyniku której postanowiono powołać do życia komitet i jemu poruczyć całokształt spraw restauracji świątyni.

Komitet taki powstał już na mocy wyborów, przeprowadzonych we wszystkich osadach parafji Włodowice. W skład komitetu weszli pp.: Dorobisz Jan, Świderski Stanisław, Łakota Franciszek i Opydo Józef oraz jako ich zastępcy: Adamczyk Jan, Wcisło Ludwik i Janoska F.

Jednak prace nad remontem kościoła nie zostały jeszcze czynnie podjęte: jak się okazuje, chodzi o zwiększenie liczby członków komitetu, ewentualnie o pewną reorganizację w składzie, po czym dopiero robota może sprawnie pójść naprzód.

Reorganizacja taka jest sprawą pomniejszej wagi, ale od niej zależą rzeczy ważne i wspólne całej parafji. Nowoobrany komitet winien więc nad wyłonioną kwestią zastanowić się i podjąć odpowiednią decyzję, bo czas nagli i zabytkowemu kościołowi drogiej każdemu z parafjan pamięci grozi ruina!

GŁOSY PUBLICZNE

Gazy trujące na ulicach Sosnowca

Przeczytawszy w ostatnim numerze artykuł o otwieraniu okien, ośmielam się w tej sprawie zabrać głos.

Od kilku dni w okolicach Pogoni a zwłaszcza na ul. Mariackiej wieczorem jest taki okropny zaduch, że nie możliwem jest otwieranie okien, a jeżeli ktoś to uczyni, czem prędzej musi zamykać, gdyż swąd i zaduch siarki nie pozwala oddychać.

Skąd pochodzi ten zaduch? — nie wiadomo. W każdym razie jeżeli nie wpłyną jakieś decydujące czynniki to może dojść do poważniejszych następstw, bo nie wiemy, czy nie oddychamy trucizną.

Z szacunkiem Maria N.

Niezależnie od powyższego listu otrzymaliśmy i inne listy na ten sam temat. Między innymi od czytelnika z ul. Swobodnej, który alarmuje, iż w nocy nie można okien otwierać, takie gazy rozchodzą się z pobliskiej fabryki, gdzie stapiany jest metal.

Niewątpliwie kwestją „zatruwania" mieszkańców różnego rodzaju gazami zainteresuje się wydział zdrowia Magistratu sosnowieckiego.

PROGRAM RADJOWY

NIEDZIELA 20 WRZEŚNIA 1936 R.

8.00 Sygnał czasu i pieśń „Ave Maria". 8.05 „Gazetka rolnicza". 8.18 „Pogadanka dla młodzieży Przysposobienia rolniczego". 8.30 „Surmy śląskie" w wyk. Kwartetu reprezentacyjnej orkiestry kolejowego przysposobienia wojskowego w Katowicach pod dyr. Jarosława Leszczyńskiego. 9.00 Najpopularniejsze utwory (płyty). 9.40 Chór im. Nowowiejskiego z Olsztyna. 10.00 Transmisja z uroczystości 50-lecia Zakładu im. św. Józefa w Chyrowie. 11.45 „Co słychać na Śląsku". 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.03 „Co kto lubi". Koncert Małej orkiestry P. R. pod dyr. Zdzisława Górzyńskiego z udz. solistów. 14.30 „Zespół Schrammel'owski" (skrzypce, 3 cytry, gitara i akordeon). 15.00 „Czy warto dziś obrać zawód rzemieślniczy?" — pogadanka. 15.10 Koncert reklamowy. 15.30 „Swojskie melodje" — wykona Polska Kapela ludowa Feliksa Dzierżanowskiego. 16.30 Reportaż z życia. 17.00 Kongres muzyki kościelnej z udziałem najlepszych chórów diecezji Gnieźnieńsko - Poznańskiej. 18.00 Teatr Wyobraźni u obcych (Holandia) — premiera słuchowiska oryginalnego p.t. „Wielka wygrana". 18.30 „1000 taktów muzyki" — odegra zespół Stefana Rachonia oraz Eugenjusz Mossakowski — śpiew. 20.20 „Co czytać". 21.00 Pierwszy koncert międzykontynentalny. Transmisja z Nowego Yorku. 21.30 „Na wesołej lwowskiej fali". 22.00 Wiadomości sportowe. 22.20 Koncert solistów. Wykonawcy: Maneta Radwanówna — śpiew i Maryla Jonasówna — fortepian.

OFIARY

Na oziemnialych wpłacono na ręce p. dr. Kozłowskiej: Gwarectwo Hr. Renard zł. 25.

KRONIKA ZAWIERCIA

× **WAGON PROPAGANDOWY LOPP W ZAWIERCIU.** W dniach 21, 22 i 23 bm. będzie w Zawierciu Wagon Propagandowy LOPP stanowiący objazdową wystawę obrony przeciwlotniczo-gazowej. Wstęp do Wagonu bezpłatny. Kierownik wagonu objaśnia eksponaty i wygłasza krótkie prelekcje dla zwiedzających. Wagon można zwiedzać w godzinach od 9 do 13 i od 15 do 17, z wyjątkiem dnia 21 bm. w którym będzie czynny w godz. od 15 do 18. Postój wagonu na rampie kolejowej przy ul. Towarowej obok fabryki octu.

× **ZEBRANIE POWSTAŃCÓW ŚLĄSKICH pow. Zawierciańskiego.** W dn. 4 października br. o godz. 14 odbędzie się w lokalu własnym Kościuszki 2 zebranie organizacyjne grupy powstańców śląskich, na które proszeni są wszyscy uczestnicy powstań śląskich z powiatu Zawierciańskiego. Pożądanem jest przedstawienie na zebraniu komitetowi organizacyjnemu dokumentów, stwierdzających udział w jednych z powstań śląskich lub współpracy w byłych komitetach plebiscytowych.

× **NOWY POSTERUNEK P.P. w Mrzygłodzie.** Z dniem 1 października br. utworzony zostanie w Mrzygłodzie pow. Zawierciańskiego posterunek P.P. Rejon wymienionego posterunku tworzą miejscowości, które wydzielone będą z rejonu posterunku w Myszkowie, a mianowicie: Borowe Pole i Nowe Zawiercie, z rejonu posterunku p.p. we Włodowicach, Marciszów z rejonu posterunku w Porębie.

× **WYMÓWIENIE PRACY NA ROBOTACH PUBLICZNYCH.** Wczoraj Magistrat Zawiercia wymówił pracę 71 robotnikom, zatrudnionym na robotach publicznych. Robotnicy ci przepracowali okres czasu, który daje im prawo do pobierania zasiłku z Funduszu Pracy.

× **ROZPRAWY NOŻOWE.** Pomiędzy Janem Szymochą, a Bronisławem Szczygłem mieszkańcami Zawiercia doszło do ostrej kłótni, która zamieniła się w bójkę na noże, podczas której Szczygieł został dotkliwie pobity.

Do przechodzącego ulicą Nowy Rynek Herszlika Hochberga podszedł nieznany osobnik, który zadał mu nożem cios w szyję, po czym zbiegł. Policja prowadzi dochodzenie.

Z CAŁEJ POLSKI

OFIARY NA RZECZ HISZPAŃSKICH SOCJAL-KOMUNISTÓW

Przy robotach kanalizacyjnych w Łodzi, delegaci związku klasowego zmuszają robotników-Polaków do składania ofiar na akcję komunistyczną w Hiszpanii. Haracz w wysokości 20 groszy od osoby ściągany jest odrazu przy wypłacie. Robotnicy-Polacy, mimo, że sympatjami stoją po stronie hiszpańskich powstańców-narodowców, haracz ten płacą, gdyż protest mógłby im grozić utratą posady, lub aktami teroru.

WYCIECZKA GÓRALSKA NA JASNEJ GÓRZE.

Onegdaj bawiła w Częstochowie wycieczka 700 górali. Wycieczkę powitali na dworcu del. zarządu miasta, prof. ...ciała, oraz reprezentant garnizonu. Następnie na placu Ratuszowym wygłoszono przemówienie powitalne, po czym malowniczy pochód górali wyruszył przy dźwiękach własnej orkiestry ku Jasnej Górze, aby złożyć hołd Matce Boskiej Częstochowskiej. Górale byli podejmowani śniadaniem przez miasto.

NIE WOLNO Z AMBONY KRYTYKOWAĆ HITLERYZMU W GDAŃSKU

Gdański sąd apelacyjny skazał księdza proboszcza, Wohlera, za rzekomą obrazę młodzieży hitlerowskiej podczas kazania, wygłoszonego z ambony kościoła w Pruszczu. Ksiądz skazany został na zapłacenie 500 guldenów grzywny, lub 50 dni aresztu.

UBYWA MIESZKAŃCÓW W WOLNYM MIEŚCIE

Liczba mieszkańców miasta Gdańska zmniejszyła się od lipca r. ub. z 261.100 osób, do 255.100 osób. Spadek wynoszący 6 tys. osób tłumaczony jest przesiedlaniem emerytów i bezrobotnych gdańskich na terytorium Rzeszy niemieckiej.

MORACZEWSKI WYSTĘPUJE PRZECIWKO „SŁUŻBIE PRACY".

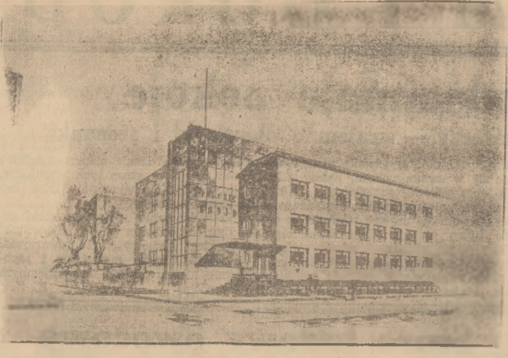
Organ ZZ „Front robotniczy" ostro zaatakował ostatni dekret wprowadzający służbę pracy dla młodzieży na pod stawie zaciągu ochotniczego. Twierdzi on, że dekret powyższy dać może tylko zwiększenie bezrobocia i obniżkę zarobków klasy pracującej. P. Moraczewski woli znaleźć zatrudnienie dla bezrobotnych w drodze zmiany ustroju, której jak pisze domaga się od pięciu lat.

NACZELNA RADA ADWOKACKA RADZI

W dniu wczorajszym odbyło się w Warszawie posiedzenie Naczelnej Rady Adwokackiej, na którym omawiano m. in. kwestję podejmowania się przez polskich adwokatów obrony interesów obywateli czeskich, sprawę stosowania wobec adwokatów środków zapobiegawczych na tle spraw karnych, wynikłych z powodu działalności zawodowej (proces adw. Hofmokl-Ostrowskiego) etc. Równocześnie Naczelna Rada Adwokacka zajmowała się sprawą ciężkiej sytuacji ekonomicznej adwokatury i związanych z tem bolączek.

BANDYCI ZAMORDOWALI 3 OSOBY

Do mieszkania właściciela sklepiku we wsi Góry w pow. Kieleckim, Antoniego Marusy wtargnęli w piątek w nocy bandyci. Widocznie na skutek stawianego im oporu zamordowali oni Marusę, jego żonę Anielę i służącą Stanisławę Chojnacką. Władze policyjne prowadzą pościg za bandytami.

Projekt nowego gmachu rozgłośni Polskiego Radia w Katowicach, który stanie u zbiegu ulic Ligonia i Królowej Jadwigi. Opis projektowanego gmachu podaliśmy w nr. wczorajszym.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

Nie trzeba chować w łazience

Właściciel piekarni przy ul. Majowej 8 w Sosnowcu p. Władysław Jureczko posiadał 15 tysięcy złotych, które uskładał sobie przez kilkanaście lat ciężkiej pracy. Bojąc się pieniędzy ulokować w banku, p. Jureczko ukrył je u siebie w domu, w... łazience.

Pewnego dnia p. Jureczko zajrzawszy do skrytki, jak to zwykł był czynić codziennie, stwierdził, że pieniądze się „ulotniły".

Śledztwo wykazało, że kradzieży tej dopuścił się czeladnik p. Jureczki, Piotr Nowak z Sosnowca (Majowa 10), który podpatrzył jak jego chlebodawca chował pieniądze. Kradzieży tej dokonał on w porozumieniu ze służącą Jureczki, Wiktorią Kapral (Przechodnia 3), ze swym bratem, Stefanem (Klimontów, Szosowa 41) i czeladnikami: Jakubem Kwietniem (Czeladzka 5) oraz Janem Maciejczakiem (Nowopogońska 35).

Po zabraniu pieniędzy wspólnicy podzielili się nimi. Nie długo się jednak cieszyli ich posiadaniem. Pieniądze im odebrano, a ponadto wytoczono sprawę.

Wczoraj wszyscy stanęli przed Sądem okręgowym w Sosnowcu. Sąd skazał inicjatora kradzieży, Nowaka, na 8 miesięcy więzienia, pozostałych zaś oskarżonych po 6 miesięcy więzienia, z zawieszeniem kary na 2 lata.

A morał z całej sprawy? Nie trzeba chować w łazience pieniędzy. (o).

Na tle kartograjstwa

Kilka lat temu przy Związku pracowników przem. i handl. w Sosnowcu został założony klub towarzyski, którego prezesem został p. Edward Mikułowski. Klub ten cieszył się jak najlepszą opinią do czasu, kiedy po mieście zaczęły krążyć pogłoski, że uprawia się tam kartograjstwo, szulerkę i że wreszcie do klubu przychodzą ludzie nie należący do niego, którzy dopuszczają się nawet oszustw.

Na jednem z zebrań PZZPP i H oddziału Milowice, p. Piotr Szmal, który był członkiem tego Związku, oświadczył, że w lokalu Związku dzieją się nieporządki i zaatakował mocno o to p. Mikułowskiego. Wyraził on się nawet, że p. Mikułowski toleruje w klubie szulerów i że można z tego przypuszczać, iż ma on z nimi spółkę. Mówiąc to p. Szmal miał na myśli braci Stępieniów z Katowic, rzekomych doktorów, którzy nie dość, że sami byli częstymi gośćmi w klubie, wprowadzali tam jeszcze swych znajomych pseudo inżynierów z Katowic.

P. Mikułowski, czując się mocno dotkniętym tymi zarzutami skierował przeciwko p. Szmalowi sprawę do sądu grodzkiego w Sosnowcu o zniesławienie. Sprawę tę wygrał, gdyż sąd, po przesłuchaniu świadków, skazał p. Szmala za oszczerstwo na miesiąc aresztu i 50 złotych grzywny.

P. Szmal, nie zadowolony z wyroku, zaapelował, a wczoraj sprawa ta znalazła się na wokandzie Sądu okręgowego w Sosnowcu.

W wyniku rozprawy sąd uniewinnił p. Szmala, a ponadto zasądził na jego rzecz od oskarżyciela p. Mikułowskiego 50 złotych tytułem prowadzenia sprawy.

W imieniu p. Mikułowskiego stawał adw. Koenig, oskarżonego bronili adwokaci: Krzemuski i Rajzman. (o).

ŻYCIE GOSPODARCZE

Pod znakiem pomyślnej koniunktury

Jednym z najistotniejszych objawów poprawy koniunktury jest wzrost spożycia wszelkiego rodzaju produktów. Po długo trwałym okresie niesłychanie małego spożycia wytworów rolnictwa, rzemiosła i przemysłu ujawnia się u nas wreszcie wyraźny okres poprawy. Stwierdził to m. in. p. minister skarbu, inż. Kwiatkowski, potwierdzają dane statystyczne.

Ostatnio np. zanotowano b. poważny wzrost konsumcji cukru.

W kwietniu b.r. spożyto (ściślej — wywieziono z cukrowni po opłaceniu podatku) 298.698 kwintali (kwintal = 100 kilogramów) cukru, t. j. o 9,18 proc. więcej, niż w tym samym miesiącu r. ub. W maju następuje niewielki spadek konsumcji, i to zarówno wobec maja r. ub. (—5,17 proc.), jak i wobec kwietnia b.r., do 235.559 q. Okres 3 miesięcy letnich — to czas maksymalnego napięcia konsumcji cukru w Polsce, przy czym obserwuje się bardzo silny skok wzwyż krzywej spożycia: w czerwcu b.r. konsumcja cukru w Polsce wzrosła o 37,36 proc. do 305.771 q.; w lipcu osiągnęliśmy rekordowy poziom spożycia, wynoszący 469.211 q. t.j. o 35,9 proc. więcej niż w odpowiednim okresie r. ub.; wreszcie w sierpniu spożyto jeszcze 298.991 q. (+ 14,5 pr.).

Za 11 miesięcy obecnego okresu kampanijnego (od 1 października 1935 r. do 1 września b.r.) spożycie cukru w Polsce wzrosło ogólnie o 15,17 proc. wobec poprzedniego okresu.

Drugim artykułem masowego spożycia jest sól. Spożycie jej wykazuje również systematyczny wzrost. Wprawdzie pierwszy miesiąc bież. roku budżetowego ujawnił jeszcze pewną zniżkę, lecz już m-c maj r. b. przyniósł nadwyżkę spożycia soli o 2053 tony w stosunku do m-ca maja r. ub. (28121 ton i 26.068 ton). W czerwcu r.b. zużyto 31830 ton soli (w r. ub. — 26229), w lipcu — 32395 ton (rok ubiegły — 30222 ton), w sierpniu 33031 ton (31545 ton w sierpniu ub. r.).

Również ten sam objaw zwiększenia spożycia wykazuje spirytus. Dla celów konsumcyjnych sprzedano w m-cach kwiecień — sierpień r.b. 13 miljonów 341 tys. litrów (100% alkoholu). W tym samym zaś okresie r. ub. — 12 miljonów 125 tys. litrów. Daje to wzrost spożycia 10% większy jak w roku ub. W mniejszym trochę stopniu bo tylko o 4,5% wzrosło spożycie spirytusu na cele przemysłowe, wyniosło ono 10 miljonów 527 tys. litrów 100% alkoholu.

Kronika gospodarcza

POLSKA SPRZEDAJE PŁÓTNO LNIANE DO AMERYKI. Fabryki spółki akc. Zakładów żyrardowskich otrzymały ostatnio szereg zamówień z zagranicy. Między innymi przyszło także zamówienie na dostawę polskich płócien lnianych dla amerykańskich domów handlowych. Wartość tego zamówienia wynosi około 250.000 zł. Jest to zamówienie próbne, albowiem o ile towary okażą się odpowiednie, wówczas przedstawiciele wielkich firm amerykańskich mają zamiar nadesłać dalsze zamówienia na różne wyroby żyrardowskie.

WZROST WYWOZU MASŁA Z POLSKI. Wywóz masła za granicę w pierwszym półroczu b.r. wykazuje olbrzymi wzrost w stosunku do wywozu w tymże okresie roku ubiegłego. Gdy w 1936 roku eksportowaliśmy 1868 ton, to w pierwszym półroczu r.b. wywóz wyniósł już 4.466 ton, a więc nie wiele mniej niż w całym 1935 roku, kiedy ogólnie wyniósł 5.532 ton. Najwięcej masła Polska eksportuje do Anglii, gdyż 89 procent, następnie do Niemiec — 6,2 procent, resztę w drobnych ilościach wysyła do różnych państw.

STANY ZJEDNOCZONE JUŻ IMPORTUJĄ PSZENICĘ. Z powodu nieurodzaju wywołanego klęską suszy, Stany Zjednoczone zmuszone już były w okresie od 1 lipca do 5 września r.b. importować około 90 miljonów buszli pszenicy. Licząc w tym stosunku całoroczny import tego zboża wyniesie około 54 mil. buszli wobec 34 mil. w roku poprzednim. Do St. Zjednoczonych importuje się obecnie głównie pszenicę kanadyjską najwyższego gatunku.

POLSKA KUPUJE WŁOSKI TYTOŃ. We Włoszech bawi specjalny delegat polskiego monopolu tytoniowego, celem zakupu tytoniu włoskiego. Na podstawie zawartego świeżo porozumienia, transakcja objąć ma niewyzyskane przez Polskę części włoskich kontyngentów tytoniowych za ostatnie dwa lata.

Eksnastępca tronu HISZPANII W OBLICZU ŚMIERCI

Stan zdrowia najstarszego syna ekskróla hiszpańskiego Alfonsa XIII, hr. de Covandonga, pogorszył się znacznie w ostatnich dniach. W dniu wczorajszym poraz dziesiąty z rzędu dokonano u chorego transfuzji krwi. Lekarze nie mają nadziei utrzymania przy życiu hr. de Covandonga, przypuszczają jednak, że uda się przedłużyć mu jeszcze życie do chwili, w której przybędzie do Ameryki jego matka eks-królowa Ena, która wyruszyła z Europy do łoża swego chorego syna, przebywającego w Nowym Jorku.

Człowiek, KTÓRY NIE ŚPI.

Zamieszkały w Wiedniu 49-letni Rumun, Gruen, który od 19 lat nie wie co to sen i noc, sprzedał swoją czaszkę za znaczną sumę Instytutowi Rockefellera w Monaco; po śmierci Gruena czaszka jego przejdzie na własność Instytutu.

Gruen uległ podczas wojny wstrząsowi mózgu przy eksplozji granatu i od tego czasu nie może spać. Z początku rozpaczał tak bardzo, że gotów był popełnić samobójstwo. Później oswoił się jednak ze swoją anormalną sytuacją. W nocy leży na sofie i czyta albo słucha audycji radiowej. Rano bierze zimny tusz i udaje się do pracy. Gruen posiada nadzwyczajny apetyt.

Nr. 14
Rok I

DOM I OGROD

wychodzi co dwa tygodnie
pod redakcją Pani Ewy

Pani odnajmuje pokoje

Gospodyni — sublokatorzy — wzajemne obowiązki i stosunki

Niepomiernie wydłużona szpalty ogłoszeń z rubryki „Lokale“, są otwarciem zimowego sezonu wynajmu pokoi „przy rodzinie“, oczywiście „z niekrępującem wejściem“, i „z obsługą“, i „z wygodami“. Pani, dająca takie ogłoszenie, zmuszona jest do tego trudnem położeniu materialnem, czy to utrzymując się z tego całkowicie, czy też pragnąc powiększyć swoje niewystarczające dochody.

Tak, czy inaczej — każda z pań uważa to za smutną konieczność i z pewnością wolałaby mieć mieszkanie wyłącznie dla siebie.

Z drugiej strony, są osoby, które muszą mieszkać przy rodzinie i również uważają to za „dopust Boży“.

Z tego wzajemnego nastawienia psychicznego wynika pierwsza trudność w ułożeniu pogodnego i uprzejmego stosunku między gospodynią a sublokatorem. Pomóc może w tym wypadku dobra wola oraz ścisłe przestrzeganie wzajemnych zobowiązań, które należy skrupulatnie wyszczególnić przy zawieraniu umowy, najlepiej piśmiennej.

Jakież są obowiązki pani domu względem sublokatora?

Przede wszystkim należy dbać o to, aby wynajmowany pokój był czysty, starannie sprzątnięty i wolny od robactwa, dobrze ogrzany i oświetlony. Następnie, aby sublokator był sumiennie obsłużony przez służącą, tak jak to było ułożone przy umowie. Jeśli sublokator się stołuje, powinien mieć jedzenie podane czysto, smacznie, estetycznie i w swoim czasie. Sprzątanie pokoi winno być załatwiane w czasie nieobecności mieszkańców.

Ważną bardzo sprawą jest spokój i swoboda: gospodyni winna zapewnić sublokatorom ciszę, konieczną do pracy lub do odpoczynku. Nie można ich też krępować — jeśli chcą kogoś u siebie przyjąć.

W razie choroby sublokatora, pani domu nie jest obowiązana pielęgnować go, ale powinna zawiadomić i sprowadzić kogoś z rodziny, posłać służącą do apteki, po doktora itp.

Tyle o obowiązkach gospodyni.

Co zaś do sublokatorów, to pierwszym ich obowiązkiem jest regularne i punktualne płacenie komornego.

Poza tym — przestrzeganie czystości, poszanowanie mebli, ścian i podłogi, tak horendalnie nieraz niszczonych! Domowa służąca nie może być przez lokatora używana do osobistych posług — jak noszenie paczek, załatwianie sprawunków itp., chyba za wyraźną zgodą pani domu.

Grymasy i wybredzanie w jedzeniu są ze strony sublokatorów — stołowników niedopuszczalne, jak również i samowolne rządzenie się w kuchni, do czego ma prawo wyłącznie pani domu.

Punktualne stawianie się na obiad oraz spokojne i przyzwoite zachowywanie się w swoim pokoju, należy także do obowiązków sublokatora. Nadto obie strony winny zgóry omówić sprawę używalności prądu i telefonu, co często bywa jedynym, ale zasadniczym „kamieniem niezgody“ między gospodynią a lokatorami.

Tak wyglądają w ogólnem zestawieniu wzajemne obowiązki pani domu i sublokatora. W razie nieprzestrzegania przez którąś ze stron tych warunków, należy spokojnie wymówić lokal bez szykan i docinków.

Na zakończenie uwaga: stosunki gospodyni i lokatorów niech mają raczej charakter handlowy a nie towarzyski. Ułatwi to kwestje materialne i zapobiegnie nieraz plotkom i wzajemnym pretensjom.

E. Z.

Stare krzewy owocowe

słabo plonują

Słabo owocują krzaki porzeczki i agrestu, których pędy pokrywają się porostami i mchem, najczęściej są już stare i zbyt zagęszczone. Można podnieść ich plenność przez umiejętne odmłodzenie całej plantacji.

W tym celu należy je prześwietlić, tj. wyciąć sekatorem tuż przy ziemi najstarsze pędy, aby umożliwić lepszy dostęp światła i pobudzić krzaki do nowego rozrostu.

Po przerzedzeniu należy całe krzewy opryskać mlekiem wapiennym, jakiego używa się do bielenia, a ziemię wokoło krzewów nawieść wapnem, dając po kilka garści mączki wapna palonego na jeden krzak i następnie przekopać.

Czynność tę należy wykonać na jesieni, gdy liście zaczną opadać.

Wiosną pożądane byłoby zasilenie dawką soli potasowej i superfosfatu w ilości po dwie garście na jeden krzak i rozsianej w promieniu 80—100 cm od podstawy krzaka, a następnie lekko przekopanej. W ciągu całego lata grunt pod krzewami musi być spulchniany i wolny od chwastów.

„Hasło Ogr.-Roln.“

Moda jesienna a praktyczna pani

W wielkich domach krawieckich panuje już wszechwładnie jesień. W eleganckich, o nowoczesnych liniach szatach wiszą prześliczne modele nowych sukien i okryć, nigdzie nie dojrzysz jednak jasnych letnich materiałów. Dominuje wełna i aksamit w spokojnych soczystych kolorach wczesnej jesieni. Wszystko to czeka na powrót pań z uzdrowisk, by na pokazach modelki o nienagannych liniach olśnić mogły wspaniałemi jesiennemi kreacjami się sknione za owemi sukniami klientki.

Cóż jednak mają począć panie, dla których dostęp na te czarodziejskie pokazy jest utrudniony lub też wręcz niemożliwy. Słuchy, jakie je od czasu do czasu dochodzą o tajemniczych zmianach, o nowych liniach nadchodzącej mody, nie zawsze się sprawdzają, narażając na niepotrzebny wydatek. Z nadejściem zaś nowej pory roku okazuje się brak tylu niezbędnych rzeczy, że każdy zmarnowany grosz odczuwamy bardzo ciężko. Tymczasem wystawy sklepowe zawalone materiałami o oryginalnych deseniach, nowych kolorach kuszą i nęcą. Czy jednak deseń, tak pociągający oko będzie modny? I jaki wybrać kolor oraz fason? Trudno jest powziąć decyzję, a domowe krawcowe nie wiele też mogą poradzić. One same bowiem dowiadują się o wszelkich zmianach, jakie wprowadziła moda jesienna, dopiero w jakiś czas po odbytych pokazach, gdy wielkie pracownie krawieckie przestają już tak zazdrośnie strzec swych tajemnic.

Najrozsądniej jest więc nie śpieszyć się z uszyciem nowej sukni. Lepiej poczekać parę tygodni, a zato potem mieć suknię naprawdę modną, nie szyć sobie teraz z materiału, jaki doradzi kupiec, o fasonie wybranym z żurnalu przez domową krawcową — by później okazało się, że sukni takiej wcale ostatnia moda nie przewiduje. Ileż to przytem niepotrzebnej irytacji i wyrzuconych pieniędzy!

Tymczasem jednak, by łatwiej przeczekać okres nieustabilizowanej mody, warto dokładnie przejrzeć zeszłoroczne suknie. Czy nie możnaby odświeżyć starej wełnianej sukienki kołnierzykiem z piki lub organdyny? Lub też ślicznym żabotem zrobionym własnoręcznie na drutach albo szydełkiem? Mając trochę fantazji i cierpliwości, można z nici lub przędzy zrobić na drutach mały kołnierzyk, wykończony niewielką kokardką. Także do bluzki kostiumowej, która już się nam trochę znudziła, można przyczepić powiewny koronkowy żabot zrobiony z cienkich nici na drutach. Żakiet odsłoni tylko nowy żabocik, będący naprawdę elegancką ozdobą zeszłorocznego kostiumu.

Są jednak panie, które nie lubią i nie uznają t. zw. przeróbek czy też „odświeżonych“ sukien. W takim razie mogłyby zrobić sobie kilka wdzięcznych sweterków, jakie zawsze chętnie nosimy. Sklepy są już zaopatrzone w nowe rodzaje wełen o ślicznych kolorach. Mając w zapasie dwa, trzy sweterki różnych fasonów, z cieplejszej wełny na chłodne wieczory i z lżejszej na przedpołudnie, łatwiej jest przebrnąć przez te parę tygodni oczekiwania. Zato później, gdy dokładnie będziemy poinformowane o wszystkich nowościach mody jesiennej, jakże miło jest spokojnie wybrać sobie odpowiedni materiał i fason, nie denerwując się i nie marnując pieniędzy, których nie ma się nigdy za wiele.

Panila.

Pokaz owoców w Sosnowcu

Okręgowe Towarzystwo Organizacji i Kółek Rolniczych w Będzinie, urządza w dniach od 4 — 6 października b. r. w Ratuszu Sosnowca **pokaz owoców**, który połączony będzie z Wystawą oraz Targami Kół Gospodyń Wiejskich.

Pokaz ten ma wykazać dorobek naszych sadów i dać wytyczne w przeprowadzeniu należy tego doboru odmian drzew owocowych w naszym powiecie.

Dlatego Okr. Tow. Organizacji i Kółek rolniczych uprasza właścicieli sadów posiadających owoce, o dostarczenie tych owoców na pokaz, po 6 szt. z każdej odmiany.

Owoce dostarczone winne być najdorodniejsze, nierobaczywe, nieporażone żadnym grzybniem i niepotłuczone, owinięte w bibułkę istarannie zapakowane. Do każdej odmiany powinna być dołączona karteczka z nazwą odmiany, nazwiskiem właściciela, nazwą miejscowości i gminy, w jakiej sad się znajduje.

Owoce na pokaz należy dostarczyć bezpośrednio do Sosnowca (Ratusz) w dniach 1 i 2 października, ewentualnie 30 września do biura Okręgowego Tow. Org. i Kółek Rolniczych w Będzinie ul. Sączewskiego nr. 17, Starostwo.

Czyszczenie

NACZYŃ ALUMINJOWYCH

Ze wszelkich naczyń kuchennych najlepsze są wyroby aluminjowe, wymagają jednak odpowiedniego obchodzenia się z niemi przy myciu i szorowaniu.

Nasze służące czyszczą zwykle naczynia popiołem albo bielidłem: żaden z tych środków nie wychodzi rondlom aluminjowym na dobre, gdyż od popiołu tworzą się dziurki, niszczące powierzchnię, a bielidło pokrywa je jakby matem i smugami.

Dlatego najlepiej sporządzić sobie zapas drobno sproszkowanej gliny i buteleczkę octu, z których tuż przed użyciem zarabia się gęstą papkę. Brudny rondel należy najpierw opłukać gorącą wodą i wygarnąć z niego grubsze resztki, dno mocno wytrzeć z sadzy zmiętym papierem, a potem wyczyścić szmatką, moczoną w papce glinooctowej.

Po wymyciu wodą i osuszeniu, rondle są jasne, bez plam i bez matu.

...KAŻDY MOŻE COŚ ZDZIAŁAĆ. BYLE BYŁ WIERNY PRACY SWOJEJ, A WYNIK JEJ ZE SPOKOJNEM SERCEM POZOSTAWIŁ WYŻSZEJ POTĘDZE.

CARLYLE.

Rośliny miejsc zacienionych

Pozbawione słońca zaczątki miejskich ogródków brzydko i smutnie wyglądają bez obsadzenia ich roślinami. Nie wszystkie wprawdzie gatunki udają się w stanowiskach cienistych, można jednak zestawić odpowiedni dobór, którym zapełniwszy teraz, w jesieni, miejsca mało słoneczne, będziemy od wiosny mieli zieleń i kwiaty nawet na grządkach najbardziej ukrytych murami.

Udadzą się tutaj dobrze rozmaite gatunki paproci, funkie czyli ślubojovka, kwitnące drobnemi lila kwiateczkami, konwalja i fiołki, barwinek, ślicznie zadarniający ziemię i zielony nawet pod śniegiem, oraz wyniosła, o żółtych kwiatach rudbekia. Z roślin pnących na zacienioną ścianę można puścić bluszcz.

Wszystkie wymienione rośliny są bylinami, czyli wieloroczenemi, co wiosnę samodzielnie odnawiającemi się gatunkami. Raz zasadzone, trwają w swem stanowisku przez szereg lat, co jest z wielką wygodą i oszczędnością pracy ogrodnika.

Od Redakcji

Jako miły odzew na nasz artykuł w nr. 12 „Domu i Ogrodu“, otrzymaliśmy od jednej z Czytelniczek adres firmy krajowej i chrześcijańskiej, skąd można sprowadzać doskonałej jakości wyroby lniane i bawełniane. Są to płótna, obrusy, ręczniki, ścierki itp. materiały w rozmaitej cenie i gatunku.

Adres ten brzmi: Korczyna koło Krosna (Małopolska) Towarzystwo Tkaczy pod opieką św. Sylwestra.

Uprzejmie dziękując uczynnej naszej Czytelniczce, mamy nadzieję, że za tym pierwszym listem nadejdą też dalsze do wspólnego użytku i korzyści Czytelników „Domu i Ogrodu“.

Przechowywanie

ŚWIEŻYCH ŚLIWEK

Śliwki węgierki można w stanie świeżym przechować nie tylko parę tygodni lecz nawet do wiosny.

W drugiej połowie września zbiera się z drzew śliwki z ogonkami i składa na rozścielone płachty na przeciąg 3-ch do czterech dni, lecz tylko jedną warstwę, aby dobrze przeschły.

Potem układa się owoce w naczyniach szklanych lub glinianych w ten sposób, że na spód dane są otręby najlepiej żytnie, grubo na trzy palce, a na to daje się śliwki jedną warstwą i w takich odległościach, by nie stykały się ze sobą. Następnie zasypuje się otręby na 4—5 cm. grubo i znów układa się warstwę śliwek i td. aż pod wierzch.

Naczynie po wypełnieniu szczelnie zakrywamy papierem, obwiązujemy sznurkiem i przenosimy do chłodnych lecz suchych piwnic. Tu trwają dobrze aż do wiosny. Po wyjęciu wymyte śliwki można jeść na surowo.

Zamiast otręb można też przechować śliwki w piasku, lecz piasek musi być zupełnie suchy.

A. Gl.

Ogrodnicze rady

NA CZASIE

We wrześniu ogranicza się już stopniowo podlewanie i spryskiwanie roślin doniczkowych, przygotowując je w ten sposób do spoczynku zimowego.

Większość kwiatów pokojowych, które na lato wystawione zostały do ogrodu lub na balkon, trzeba już teraz zabrać z powrotem do mieszkania, bo noce, a zwłaszcza ranki są dla nich za zimne.

W skrzynkach balkonowych pojawia się co raz więcej żółtych liści i okwitłych pędów: usuwać je należy skwapliwie, aby nie szpeciły smutnym wyglądem balkonu.

Do starych, dobrze wyszorowanych piaskiem doniczek, sadzi się cebulki hiacyntów, żonkili, tulipanów i doluje w piasku piwnicy, aby się zakorzeniły. — Kwiaty z nich mieć w pokoju już na Boże Narodzenie.

NOWOŚĆ GROM EXTRA CIENKI

DOSKONAŁY ELASTYCZNY ZNACZNIE TAŃSZY

KREM i PUDER THO-RADIA

ZAWIERAJĄCE RAD (RADIUM), TOR (THORIUM) W/G. PRZEP. Dra Alfr. CURIE

OSTATNIE ODKRYCIE W DZIEDZINIE PIELĘGNOWANIA URODY

Ste SECOR, PARIS

KREM (na dzień) 1.70 i 2.75. COLD-CREAM (na noc) 1.85 i 2.95. Puder w 12 odcieniach 1.50 i 2.75

PHILIPS STEREOFONICZNY SUPER 456A

7 OBWODOWY, NA RATY PO ZŁ. 28.40 MIESIĘCZNIE

Do nabycia w firmie:

St. Maleszewski i W. Rudowski

Sosnowiec, 3 Maja 11-a. 5268

Stereofoniczne odbiorniki

PHILIPS SUPER 456A

wyposażone w imponujący zespół urządzeń technicznych po raz pierwszy zastosowanych w radiotechnice.

Raty po zł. 28.40 zaliczka zł. 24. —

Do nabycia w firmie:

„Optofot"

Sosnowiec, 3 Maja 11. 5270

60 lat nieprzerwanej egzystencji. — Najwyższe odznaczenia krajowe i zagraniczne — To zaszczytne świadectwo dla fortepianów i pianin

„ARNOLD FIBIGER"

Kalisz, Szopena 9

Przedstawiciel: JAN FILEC, Katowice, ul. 3 Maja 21. Telefon 120-39

Niskie ceny. Dogodne spłaty.

Papiery światłoczułe „OZALID" 5166

do wywoływania na sucho parą amoniaku znajdują ze względu na swe niezrównane zalety coraz szersze zastosowanie. Papiery te w grubościach od 55 do 150 g-m kw. jakoteż kalki transparentowe „OZALID" posiada stale świeże na składzie

M. PERCIK

Sosnowiec, Warszawska 8

CHRZEŚCIJAŃSKI SKŁAD SUKNA 5161

EDWARDA ROSIŃSKIEGO

Sosnowiec, ul. Warszawska 2

vis a vis kościółka kolejowego

POLECA:

Wytworne materiały z Chrześcijańskich Fabryk Bielskich na garnitury, palta, kostiumy, płaszcze oraz spodnie. Obsługa solidna!!!

APARATY 4819

do trwałej ondulacji

SUSZARKI najnowszej konstrukcji—gwarantowanej jakości.

Wszelkie art. i przybory fryzjerskie

„SIŁA"

Sosnowiec, Hale Rozwoju.

Płyny do trwałej i wodnej ondulacji Wyłączna na Zagłębie sprzedaż płynów Zaworskiego. Ceny b. niskie.

FIRMA

„WIKTORJA"

właścicielka:

WIKTORJA URBANCZYK

w Dąbrowie Górniczej

ul. Królowej Jadwigi 46 Tel. 1-36.

kierownictwo fachowe p. Fr. Fochtmana,

wykonuje pomniki i grobowce z kamieni naturalnych lub sztucznych z marmuru, granitu itp. oraz roboty betonowe: schody po 6 zł. sztuka, słupy ogrodzeniowe, rury kanalizacyjne, dreny studzienne, płyty trotuarowe, posadzki, krawężniki, toczaki do szlifowania narzędzi itp. Szybkie murowanie grobów. Pierwszorzędne materjały! Solidne wykonanie! Wygodne spłaty! Najstarsze przedsiębiorstwo w Zagłębiu. 4827

DROBNE OGŁOSZENIA

POSADY i PRACE

POTRZEBNA

panna do ekspedycji. Bufet I kl. Dworzec kolei Sosnowiec. 5280

AKWIZYTORZY radioaparatów— poszukiwani. Pisemne oferty pod „Radio" do Administracji. 5276

INTELIGENTNEGO

chłopca z zamożniejszej rodziny przyjmie na praktykę do pierwszorzędnego zakładu Galanteryjno - introligatorskiego dyplomowany mistrz Jan Duda Sosnowiec ul. Dęblińska 7. 5288

POTRZEBNY

nauczyciel germanista do szkoły średniej z kwalifikacjami uniwersyteckiemi. Oferty pod „germanista" do Administracji. 5286

POSZUKUJEMY

5-ciu pilnikarzy maszynowych i 2-ch szlifiarzy ręcznych. Zgłoszenia do firmy „Meierhold" Będzin, Modrzejowska 66. 5243

FRANCUZKA

poszukiwana do konwersacji. Wiadomość — Sosnowiec tel. 1-54 między 10—18. 5249

PRZYJMIEMY OD ZARAZ

kilku Panów w średnim wieku oraz pań wymownych, dobrze się prezentujących, inteligentnych, energicznych do stałej i lekkiej pracy w miejscu i na wyjazd wysoki zarobek co dzień wypłacany. Zgłoszenia tylko osobiste z dokumentami od poniedziałku w godzinach od 10 — 12, w biurze przy ul. Młyńskiej 5, drugie piętro w Katowicach. 5271

POTRZEBNA

służąca z dobrem gotowaniem, czysta i bezwzględnie uczciwa. — Zgłoszenia: Małachowskiego 4 m. 3. 5279

POTRZEBNA

rutynowana ekspedientka z branży galanteryjnej. Zgłaszać się — Sosnowiec, Dietlowska 1, Adamiec. 5294

ZAJĘCIE

popołudniowe lub wieczorowe jako buchalter korespondent przyjmie kwalifikowany i rutynowany handlowiec. — Zgłoszenia na poste restante: Dąbrowa Górnicza, okaziciel kwitu inseratowego nr. 195.

POTRZEBNA

ekspedientka zaraz. — Zgłoszenia „Hala Mleczna", Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 18. 5295

POSZUKUJĘ

uczciwej osoby z kapitałem do 10 tys. do dobrego interesu. Adres poda Administracja. 5307

Najtańsze golenie

5299 jest tylko brzytwą i przez samego siebie, golenie dobrą brzytwą idzie bardzo sprawnie. Wypróbowane brzytwy dostaniesz u nas.

„Ada" Fabr. Skład,

Modrzejowska 30, Hale Rozwoju.

Konrad Bortnowski

MECHANIK MASZYN BIUROWYCH

SOSNOWIEC, ul. Dęblińska 1. Tel. 13-66 (6-23-66)

Odnowienia, reperacje, rekonstrukcje i konserwacje maszyn: do pisania, liczenia, buchalteryjno-rachunkowych, numeratorów, powielaczy, kopiałek, kas rejestracyjnych „National" przyjmuje po cenach konkurencyjnych. Praktyka zawodowa od 1908 roku.

Zakład artystyczno-rzeźbiarski i kamieniarski

JANA ZAGORSKIEGO,

SOSNOWIEC, UL. ALEJA 8, TEL. 12-48.

WYKONYWA:

pomniki, grobowce i wszelkie roboty budowlane z piaskowca, marmuru i granitu oraz sztucznych kamieni, roboty betonowe i mozajkowe t. j. schody, słupy ogrodzeniowe, dreny studzienne, płyty trotuarowe, postumenty, murowanie grobów i t. p.

Wykonanie solidne i dogodne warunki płatności

KINO **RIALTO** SOSNOWIEC Warszawska 18

Dziś nieodwołalnie ostatni dzień!

„HRABINA MARICA"

Śpiew! Humor! Taniec! Muzyka! Czardasz!

Od poniedziałku 21.IX.

„MAŁY LORD"

NOWE ODBIORNIKI

PHILIPS — (ALADYN) 102A

PHILIPS — SUPER 456A

PHILIPS — SUPER 695A

wyposażone w imponujący zespół urządzeń technicznych, po raz pierwszy zastosowanych w radiotechnice, sprzedajemy wg. systemu ratalnego Philipsa.

Supery 456A i 695A są odbiornikami stereofonicznymi

Najsolidniejszą obsługę zapewnia:

BĘDZIN W. Tyszko, Piłsudskiego 9. tel. 261 5213

SOSNOWIEC W. Czechowski, 3 Maja 6 tel. 824

ZGUBIONE DOKUMENTY

SKRADZIONY

dowód osobisty Nr. 009599 Bronisławy Gieszczykiewicz, wydany przez Dyrekcję Kolei Państwowych Warszawa: 5296

ZGUBIŁEM

kartę mobilizacyjną — wydaną przez PKU Zawiercie, — Szubert Tadeusz. 5297

Matrymonialne

KAWALER

lat 27, katolik, przystojny, wysoki, na posadzie samorządowej— pozna pannę obeznaną w handlu, posiadającą do 4000 zł. gotówki. Cel matrymonialny. Zgłoszenia wraz z fotografią poste restante Dąbrowa G., dowód osobisty 45956.

RÓŻNE

GABINET

nowoczesnej indywidualnej kosmetyki i masaży leczniczych (ręczno-elektryczne) — przy wszelkich chorobach na tle złej przemiany materii, blednicy, krzywicy nóg i kręgosłupa u dzieci i młodzieży (z naświetlaniem). — Po wszelkich zabiegach chirurgicznych i jamy brzusznej itp. Sosnowiec, ulica Staszica — D. Skibińska (Tramwaj Milowice — Okrzei) 5302

Zakład tapicersko-dekoracyjny J. Malinowskiego został przeniesiony na ul. Marjacką 7

gdzie pod własnym, fachowym kierownictwem wykonuje się: otomany, tapczany, kozetki itp. Przyjmuje również zniszczone meble do przeróbki. Ceny możliwie niskie. 5306

CHRZEŚCIJAŃSKA

pracownia jubilersko - złotnicza — przyjmuje wszelkie prace w zakres jubilerstwa wchodzące, po cenach przystępnych. Chmielewski Bolesław, Sosnowiec — Dęblińska 1, oficyna II p. 5287

FORTEPIANY

pianina naprawia, stroi Centauz, tel. 8-69, Marjacka 9, Sosnowiec. 5293

REKLAMA JEST DZWIGNIĄ HANDLU!

„Nowoczesny Gabinet Kosmetyczny"

Henryki Ziomkówny

Dąbrowa Górn., ul. 3-go Maja 16

wykonywa wszelkie zabiegi kosmetyczne

Ceny przystępne. — Porady bezpłatne.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

MASZYNY
do pisania, nowe, używane gwarantowane — okazyjnie sprzedaje — „Remont", Katowice, Dworcowa 18. 4934

Pokost

farby, lakiery, pendzle szczotki, mydła i t. d. po cenach najniższych poleca: Fr. Pietranek, Sosnowiec, Mościckiego 15 (vis a vis kościoła). 5126

WAPNO

budowlane w bryłach pierwszego gatunku, tłuste o dużej wydajności — Wapienniki „BRYNICA". Sosnowiec, ul. 3-go Maja 5 telefon 139. 3968

WAPNO

z pieca Hoffmanowskiego znane ze swej dobroci: wapno lasowane, polecają Zakłady Wapienne Józef Palusiński Sosnowiec. Środula, Prusa 8. telefon 12-57

DO MARYNAT

jedynie NAJLEPSZY OCET Warszawskiej Fabryki „MONOPOL" J. Komicza. Żądać wszędzie!!! 5075

Rury betonowe

płyty chodnikowe — sprzedaje BETONIARNIA Inż. Malinowscy, Będzin, Sienkiewicza 1? Sosnowiec, Piłsudskiego 18, tel. 10-15 44?

KAFLE
wyborowe, płytki ścienne glazurowane, cegła szamotowa, płyty piekarskie gwarantowane, wapno gaszone, kosk oraz wszelkie przybory do pieców sprzedaje po cenach konkurencyjnych. Zajdler, Stary Sosnowiec, Stara 4, tel. 13-65. 4710

SPRZEDAM
dom tanio dwóchpiętrowy, ładny, solidnie budowany. Wiadomość w Administracji. 5283

DOM NOWY
ładny, murowany, suchy parterowy 4 ubikacje, plac dwa fronty przy szosie w Ząbkowicach—Bielowiźnie, nadający się do handlu— sprzedam zaraz z powodu wyjazdu. Wiadomość Ząbkowice kiosk Ruchu. 5092

SZOPA
4x6 m. do sprzedania. Wiadomość: „Kurjer Zachodni". 5262

GIMNAZJUM
kupieckie męskie Sosnowiec, Bracka 10 kupi używaną maszynę do pisania. 5285

3 POKOJE
z kuchnią poszukuję lub kupię mały domek. Zgłoszenia „Kurjer Zachodni" pod M. J. 5284

CHRZEŚCIJAŃSKA
pracownia zegarmistrzowsko - jubilerska, przyjmuje reperacje — przeróbki. Sprzedam 2 maszyny do pisania, acordeon, patefon. — Sosnowiec, 1-go Maja 12 Rutkowski. 5251

Czego nie zapragnie dusza można kupić u „Krakusa"
Wszelkie artykuły gospodarstwa domowego: farby, pokost, smoła, papa, cement, gips oraz szkło okienne. Sosnowiec, Ciepła 4. 5?24

SKLEP
spożywczy, lub urządzenie sprzedam. Punkt dobry, miejscowość kopalniana. Wiadomość: filja Będzin. 525?

OKAZJA!
kredens, stół, krzesła w dobrym stanie tanio sprzedam od zaraz. Zakręt 7 m. 6. 527?

SPRZEDAM
nowo wybudowany trzech piętrowy bardzo solidny dom z placem przy ulicy Aleja. Wiadomość: Sosnowiec, ul Towarowa Nr. 9, m. 8 5265

OCET
dobry do marynat. Ocet kuchenny. Ocet winny poleca firma Koziołkow i Jędryczok w Sosnowcu, 3-go Maja 21. 4931

DO SPRZEDANIA
dom 19 ubikacji, 100 prętów ogrodu zaraz przy domu. — Czeladź, Reymonta 52. 525?

NATIONAL KASĘ
kupię za gotówkę. Oferty [illegible] tylko z podaniem numeru kasy i ceny. L. Musiał, Katowice, ul. Pocztowa 9 5272

Tapczany

otomany, materace, kozetki warunki dogodne. Sosnowiec, 1-go Maja 14, Tomczyk. 5306

SPRZEDAM
tanio pokój stołowy w orzechu kaukaskim. Sosnowiec, Majowa 6, Opalski.

DOM
nowy przy fabryce dochodowy 30.000 zł. Dom Sielecka dochód miesięczny 700 zł. 65.000 Gospodarstwo wiejskie Kozłów 10 mórg, 9000. Plac frontowy Modrzejów, 7000. Plac Szuwałówka 60 prętów — 1600. Place Pogoń 145 pręt. Księgarnia punkt dobry, 3000. Sosnowiec, Mościckiego 12, biuro. 5288

OKAZJA!
Pianino, szafy: gdańska i rococo, tapczany biurko duże dębowe, gabinet, kredens ładny, jadalka czarny dąb, stół rysunkowy, kocioł miedziany — poleca B. Błotniewski — Handel mebli nowych i używanych, Sosnowiec, 3 Maja 7. 5291

SKLEP
do sprzedania z urządzeniem. Wiadomość: Filia Kurjera Zachodniego Dąbrowa Górnicza.

DACHÓWKA
karpiówka fabryki „Milosna", okna z futrynami, kamień i cegła z rozbieranej willi w Czeladzi, tanio do sprzedania. Zgłoszenia: Sosnowiec, Leszno 3 m. 5 w godz. 19—20. 5305

MEBLE
najkorzystniej kupisz za gotówkę — raty — obligacje pożyczek bezpośrednio w Mechanicznej Stolarni Antoniego Tolla, Będzin, Narutowicza [illegible], tel. 1-47 (obok [illegible])

DO SPRZEDANIA
skład [illegible] i wytwórnia soków owocowych. Wiadomość: Z. Salski, Będzin. Plac 3 Maja 2

LOKALE

POKÓJ
z kuchnią do wynajęcia Reymonta 12. Dozorca wskaże. [illegible]7

POKÓJ
z wygodami, przyzwoicie umeblowany, poszukiwany w Sosnowcu w centrum miasta. Zgłoszenia do Administracji K. Z. pod „Pokój dla H. Z." 5250

POKÓJ
umeblowany z całodziennym utrzymaniem lub bez do wynajęcia w centrum. Wiadomość „Kurjer Zachodni". 5226

3 POKOJE
z wygodami do wynajęcia. Żeromskiego 12, tel. 2-95. 5107

TRZY POKOJE
kuchnia do wynajęcia. Dąbrowa, Kołłątaja 8. 5068

SKLEP
z mieszkaniem do wynajęcia. Sosnowiec, ul. Robotnicza 25. 5253

DO WYNAJĘCIA
cztery pokoje z kuchnią i wygodami, ul. Legionów 28. Wiadomość u dozorcy. 5247

POKÓJ
umeblowany z wygodami do wynajęcia. Stara 2 m. 1. Wiadomość pralnia Macugowej, Piłsudskiego 30. 5282

POKÓJ
umeblowany dla dwóch panów (jednego) z oddzielnem wejściem. Ulica Stara 9, gospodarz. 5160

POSZUKUJĘ
jednoizbowego mieszkania (kuchni), ewentualnie umeblowanego w Będzinie. Wiadomość: Filia Będzin.

DO WYNAJĘCIA
2 pokoje z kuchnią z wygodami. Wiadomość Sosnowiec, ul. Stara 1, gospodyni.

MIESZKANIE
dwa pokoje z kuchnią i wygodami do wynajęcia. Długa 9. 5290

DO WYNAJĘCIA
w nowym domu dwa lokale 2-pokojowe — z wszelkimi wygodami. Sosnowiec, Orla 5, dozorca wskaże, tel. 2-81.

ŁADNY
pokoj umeblowany z balkonem do wynajęcia. Piłsudskiego 64 II p. m. 7. 5298

POKÓJ
umeblowany, łazienka, wygody wynajmę inteligentnej osobie. Prosta 12, gospodarz. 5308

POKÓJ
umeblowany do wynajęcia z utrzymaniem. Osobne wejście. Aleja 19-8. 5292

POKÓJ
kawalerski do wynajęcia w nowym domu umeblowany, z oddzielnym wejściem. Sosnowiec, Orla 5, dozorca wskaże, telef. 2-81.

Różne

B. Felczer

Szpitala Św. Łazarza w Warszawie H. Rudziński przyjmuje w godzinach od 19 — 20. Dąbrowa Górnicza ul. Kościuszki Nr. 2. 2141

Zawiadamiam

P. T. Klijentelę, że prowadzę nadal zakład krawiecki po mężu moim Stanisławie Sławińskim w Sosnowcu, przy ul. Małachowskiego 23 pod kierownictwem wykwalifikowanej siły warszawskiej. Wykonuję zamówienia z własnych i powierzonych materiałów ubiory męskie i damskie w-g najnowszych żurnali. Robota solidna i gwarantowana. Polecając się nadal łaskawym względom P. T. Klijenteli, pozostaję z poważaniem St. Sławińska. 4924

POLOWANIE
do wydzierżawienia 250 mórg wsi Chruszczobród pod Łazami, Rokitno Szlacheckie. Zgłoszenia u sołtysa.

KTO POŻYCZY
zł. 600! Dam wysoki procent i zabezpieczenie. Wiadomość w Administracji. 5275

POSZUKUJEMY
placu przy linii kolejowej. Sosnowiec — Będzin. Zgłoszenia telefon 8-76. 5266

POSZUKUJĘ
Pani z małą gotówką, odpowiednim lokalem, do otwarcia pracowni damskiej, kursów kroju i szycia oraz wszelkich robót ręcznych. — Zgłoszenia do Administracji Kurjera Zachodniego w Sosnowcu — pod „Mistrzyni". 5015

POWRÓCILI
Lekarz dentysta Gumkowska-Pawlakowa były asystent Akademii Stomatologicznej Dr. med. Pawlak Jan—choroby płuc i wewnętrzne przyjmują od 16 — 18 oprócz sobót. Katowice ulica Teatralna nr. 12. 5252

INSTRUKTORKA
kroju i szycia oraz wszelkich robót. Pierwszorzędna siła. Z koncesją na prowadzenie kursu, długoletnią praktyką w szkołach zawodowych, jako nauczycielka poszukuję odpowiedniej posady. Łaskawe zgłoszenia do Administracji „Kurjera Zachodniego" w Sosnowcu pod „Instruktorka". 5014

PRZYJMUJE
wszelkie roboty ręczne mereżki, endel, szpachtel, reszelia, płaski haft, dziurki, dziurki madera. Sosnowiec, ul. Rudna 12, parter. Wendlówna. 5363

TAPICER
dekorator przyjmuje obstalunki i reperacje. Czubala, Okrzei 36. 5215

OBIADY
wydaje tanio. Sosnowiec, Piłsudskiego 116. 5240

Nauka i Wychowanie

LEKCJE
gry fortepianowej udziela dyplomowana nauczycielka. Postępy zapewnione. Tel. Sosnowiec 2 59. 5245

NAUCZYCIEL(KA)
przedmiotów handlowych, pełne kwalifikacje — potrzebny. Zgłoszenia: Administracja pod „Handlowiec".

RODOWITA
francuska udziela lekcji języka francuskiego. Sosnowiec, Piłsudskiego Nr. 5 m. 4, p. Chamot. 5264

NIEMKI
kulturalnej do nauki i konwersacji poszukuję. Oferty do Kurjera sub. „Warunki". 5269

UDZIELAM
lekcyj muzyki (fortepian) oraz teorii. Sosnowiec, Sielecka 8, III piętro. 5255

KONCESJONOWANE
Kursy Kroju, Szycia, Modelowania Zaborowskiej przyjmuje zapisy Krój nowoczesny. Kończącym świadectwa prawne. Sosnowiec. Piłsudskiego 18. 5277

UDZIELAM
lekcji korespondencji handlowej, stenografii i pisania na maszynie Dąbrowa Górnicza. Legionów 85 (wskaże woźny Marzec).

KONCESJONOWANE
Kursy kroju, szycia, modelowania Florentyny Stypułkowskiej Sosnowiec, Piłsudskiego 30. Krój najnowszy. Zapisy codziennie. Przyjezdnym zniżki. Kończącym świadectwa pra[wne]. 5304

NAUCZYCIEL
muzyki i śpiewu (absolwent Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Warszawie wydział nauczycielski) posiadający prawo nauczania w szkołach średnich — ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich — wydane przez Kuratorium Warszawskie — poszukuje pracy w szkołach na godziny (prowadzenie orkiestr i chórów). Oferty Dąbrowa Górnicza, ul. Norwida 17. — Wacław Chudzicki 5276

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4. Tel. 64. Skrytka poczt. 62.
Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 73.
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy [illegible] po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7. — CZELADŹ, J. Dembiński, Staszica 16. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Caconi. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA, rynek, Jaworski.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI.